

Gradsko vijeće Zadra protivi se da Zadrali, u strahu povezivanja vodoopskrbe Šibenika i Zadra, plate svoj dio Investicije u vrijednosti od pet milijuna maraka. Šibenčani, međutim, od prije neki dan, plaćaju 30 posto skuplju vodu, a vijećnici Gradske vijeća, na sjednici u četvrtak, nisu uspjeli dobiti odgovor na pitanje tko je donio takvu odluku, s kojom će za izgradnju vodovoda Šibenčani iz džepova trebatи izdvajati dvadeset milijuna maraka. Istina, Poglavarstvo Šibenika nije došlo u priliku raspravljati o toj investiciji koja je Vladin i Županijski projekt, ali će se o tome raspravljati na narednoj sjednici Gradskoga vijeća. Stranica 2.

OKUČANSKI IZUM U ŽARIŠTU STOLJEĆA

I dok se Hrvatska, Slovenija i ostale države postkomunizma muče i domišljaju kako ozivjeti gospodarstvo, obnoviti zemlju i zakoraciti u svijet blagostanja, jedna mala "srpska opština" po imenu Okučani sve bi to rješila u hipu — jednom jednom odlukom. Stranica 3.

PETA OBLJETNICA OSNIVANJA HDZ-a U ŠIBENIKU

NAJZASLUŽNIJI SMO, ALI I NAJODGOVORNIJI!

Po mnogo čemu smo u ovih pet godina ispred drugih političkih stranaka u Hrvatskoj. Najzaslužniji smo za sve što je za to vrijeme učinjeno na stvaranju Hrvatske, ali istodobno i najodgovorniji za sve. Odluka o otkazu mandata UNPROFOR-u je konačna, neovisno o svakodnevnim misijama europskih i svjetskih mirotvoraca. Otkazivanje mandata UNPROFOR-u ne znači nužno rat u Hrvatskoj. Mi smo i dalje za pregovore i mirnu reintegraciju okupiranih dijelova Hrvatske, ali ako usteba, spremni smo i za drugu opciju. Do izbora će doći u zakonskom roku, ali u onom trenutku kada to bude najbolje odgovaralo HDZ-u, kako bismo opet pobijedili na izborima

Stranice 6. i 7.

**MARKO KOVAC,
PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE
OBRTNIČKE
KOMORE**

ŠIBENIK MORA PROMIJENITI SVOJU GOSPODARSKU POLITIKU

Obrtnici županije šibenske suočeni su s nizom problema. Na prvom mjestu je problem prostora. Dok prazne hale TLM-a zjape prazne, neki maštaju o Podima! Prostor u Ražinama je idealan za razvoj obrtinstva. Gradske i županijske vlasti konačno moraju stvoriti politiku gospodarskog razvoja. Među 1.600 šibenskih obrtnika, najviše je trgovaca. Zašto?

Stranica 4.

**SJEDNICA
GRADSKOG
VIJEĆA**

ZAŠTO ŠIBENČANI PLAĆAJU SKUPLU VODU?

Gradsko vijeće Šibenika odluku o povezivanju vodovodnih sistema Šibenika i Zadra nije proglašilo svojim prioritetom. Šibenske, a i Županijske potrebe u vodoopskrbi idu u drugome pravcu — prema južnim, jugoistočnim dijelovima Županije. Ali, i pored toga, ipak smo opterećeni s obvezom da se, na temelju povećane cijene vode, koju građani plaćaju od prije neki dan trideset posto skuplje, odavde prikupi dvadeset milijuna maraka za spajanje vodovodnih sustava Zadra i Splita. Tko je donio odluku o poskupljenju vode — bilo je pitanje koje se nekoliko puta moglo čuti na sjednici Gradskoga vijeća u Četvrtak, ali je ostalo bez odgovora. Osjećaj da «nešto nije u redu», bio je kod vijećnika potenciran informacijom iz dnevnog tiska, prema kojoj je Gradsko vijeće Zadra odbacio svoj dio troškova od pet milijuna maraka za izgradnju cjevovoda od Krke do granice svoje Županije. Kako je zaključio vijećnik Miro Škugor (HSL) izgleda da će, na kraju Šibenik graditi cjevod i snositi troškove. Gradonačelnik Ante Šupuk kazao je da Gradsko vijeće nije imalo prilike o tome razgovarati, niti je s projektom, koji je bio u programu Vlade, a provodi ga Županija, bilo upoznato Poglavarstvo Šibenika. Pitanje oko vode radikalizirao je Ivan Jerkin (HND). —Istina je ono što kaže gradonačelnik. Nismo mogli utjecati na plaćanje 20 milijuna DEM, ali je Gradsko vijeće Zadra barem odlučilo da Zadani neće platiti pet milijuna maraka — kazao je Jerkin, i nastavio da je upravo to razlog zašto Šibenik tone u siromaštvo.

TEF — rješenje na zadovoljstvo sviju

— Ne znamo kako treba raditi, i predlažem, jer smatram da trebamo pokazati zube, da prekinemo sjednicu, ukoliko odmah ne dobijemo odgovore na pitanje tko je donio odluku da Šibenčani plaćaju 30 posto skuplju vodu — bio je odlučan Jerkin. Međutim, vijećnici su ostali na stanovištu da se o vodoopskrbi i pitanjima koja su se otvorila, raspravlja na narednoj sjednici Gradskog vijeća. Nakon toga, nije bio prihvaćen amandman Mira Škugora — u svezi s jednim od članaka Odluke o plaćanju komunalnih obveza i preustrojstvu Fonda za stambeno i komunalno gospodarstvo. Škugor je naime, predlagao, da u slučaju gradskih investicija većih od 100 tisuća DEM, odluku donosi Gradsko vijeće, a ne sam gradonačelnik. Ali, nije bila prihvaćena niti cijekupna odluka kako ju je predložilo Poglavarstvo, jer je bio jednak broj glasova ZA i PROTIV: jedanaest.

Vijećnici nisu napustili dvoranu zbog nedostatnih informacija glede poskupljenja vode, ali su se klupe vijećnika HSL-a ispraznile prije nego što je gradonačelnik Ante Šupuk, inače i predsjednik Upravnog odbora TEF-a, iznio prikaz stanja u toj tvornici nakon Vladine odluke da se obustavi proizvodnja u Crnici. Naime, čelnik šibenskih liberala Mario Kovač kazao je da Šupuk namjerava dati izvješće o TEF-u kao predsjednik Upravnog odbora, a ne kao gradonačelnik, na što su ga trebale obvezati odluke Gradskoga vijeća. —Mi za to nismo odgovorni. Gdje je pismeno očitovanje Vlade o TEF-u? Nije osnovana niti radna grupa Gradskog vijeća za TEF, niti su vijećnici dobili ikakav materijal. Nadalje, gradonačelnik nije u Vladinoj grupi za TEF, a u tvornici je samostalno radio rješenja. Ova gradska vlast nije ispoštovala niti jedan rok koji joj je zadalo Gradsko vijeće. Također, nema pismenog jamstva za 900 radnika TEF-a i mi iz HSL-a ne želimo više slušati priče bez pokrića, niti želimo sudjelovati u socijalnoj tragediji 900 ljudi iz TEF-a — kazao je Kovač, prije negoli je, zajedno s ostalim vijećnicima HSL-a napustio dvoranu samo za vrijeme Šupukova izlaganja o TEF-u.

Šupuk je kazao da s predstavnicima Vlade, a posebno s direktorom HEP-a Damijom Begovićem, i po nekoliko sati dnevno kontaktira telefonom, i u nastavku izlaganja iznio poznate načine za restrukturiranje TEF-a. —Do kraja tjedna trebaju stići jamstva za dokup radnoga staža za 150 TEF-ovih radnika. Slijedi i ponuda gotovine, za neke radnike, koji to budu željeli, zatim i bančni krediti po povoljnim uvjetima. HEP će to podržati, dok će «Izgradnja», Zagrebmontaža, «Krk» i «Unija» ponuditi program za zbrinjavanje 200-300 radnika, koji će podržati Vlada — kazao je Šupuk. U najkraćem, istaknuo je, za 15-20 dana, znat će se obrisi mogući rješenje za djelatnike TEF-a, a tada će biti ispunjeni i upitni za tomušnje radnike, iz kojega bi se doznao što kome od njih najviše odgovara. —Rješenje TEF-a ide smjerom koji će naponišjetku zadovoljiti sve ljudje, i mislim da Vladin novac ne treba potrošiti da bi se otvorila nekakva nova tvornica koja bi uskor propala, jer bi radila samo da ljudi ne stanu na ulici i bez ekonomskog rezona. Šibenik će smoci snage da prošlost zamijeni novom budućnošću — optimistički je završio Šupuk.

Vijećnik Božo Baus (SDP), reagirajući na Šupukovo izlaganje, kazao je da je Šibenik uložio veliku količinu novca u elektroprivredu, a da se zauzvrat malo dobitio, nakon zatvaranja

TEF-a. Kako Dugi Rat može dobiti jeftinu struju od 3 centa — upitao se Baus.

Šupuk mu je odgovorio da će se od Vlade dobiti ono što bude realno, a Ivan Jerkin predložio je gradonačelniku da sve što je rekao o TEF-u, prezentira u pismenom obliku. —To ne bi imalo smisla, jer je riječ o radnim verzijama, koje se mijenjaju u hodu — odgovorio mu je Šupuk.

«Socijala» u gradskome proračunu

Poglavarstvo Grada izradilo je i Program ublažavanja socijalnih prilika u gradu, na koji je vijećnik Ivo Glavaš predložio amandman da se iz tekuće rezerve Grada dodijeli pomoć od 200 tisuća kuna, i preko Centra za socijalni rad podijeli gradskim socijalnim slučajevima. Kako je istaknuo dogradonačelnik Vjećeslav Baranović, takav potaknuo je renomirani kipar Josko Župa koji je papinsku nuncijaturu modelirao skupocjenim kamenom. U kompozicijski izuzetno vrijednoj slici umjetnik je ozrcalo sve segmente ratnih razaranja hrvatske kulture i graditeljske baštine povijesnog Skradina, grada, zaštićenog kulturnog spomenika koji je izrastao na temeljima antičke Scardone, a koja se prvi put u povijesti spominju u II. stoljeću prije Krista.

U popratnom tekstu koji je nedjeljiva cijelina s akvareliom »Skradinski kulturocid«, Poglavarstvo Općine Skradin među ostalim je napisalo: »U četiri godine domovinskog rata grad

VRIJEDNI AKVAREL RATOM UGROŽENOG SKRADINA KRASIT ĆE PAPINSKU NUNCIJATURU U ZAGREBU

»SKRADINSKI KULTUROCID« NA DARZ

Poglavarstvo Općine Skradin u znak dubokog štovanja i zahvalnosti prema Kristovu namjesniku, Sv. Ocu papi Ivanu Pavlu II. koji je boravio u Zagrebu, 10. i 11. rujna minule godine posjetio hrvatsko tlo i Katoličku crkvu u Hrvata, dalo je izraditi vrijedan akvarel koji će uskoro restiti novosagradiću papinsku nuncijaturu u Zagrebu.

Tu hvaljevrijednu akciju koju je osztvario poznati likovni umjetnik iz Šibenika Branko Lovrić-Caparin, nazvavši akvarel »Skradinski kulturocid«, potaknuo je renomirani kipar Josko Župa koji je papinsku nuncijaturu modelirao skupocjenim kamenom. U kompozicijski izuzetno vrijednoj slici umjetnik je ozrcalo sve segmente ratnih razaranja hrvatske kulture i graditeljske baštine povijesnog Skradina, grada, zaštićenog kulturnog spomenika koji je izrastao na temeljima antičke Scardone, a koja se prvi put u povijesti spominju u II. stoljeću prije Krista.

U popratnom tekstu koji je nedjeljiva cijelina s akvareliom »Skradinski kulturocid«, Poglavarstvo Općine Skradin među ostalim je napisalo: »U četiri godine domovinskog rata grad

Skradin doživio je možda najteže ne u svojoj povijesti. U prodoru prema hrvatskom moru neprijatelj je u ravo zaustavljen ispred Skradina. U nemogućnosti da ga zauzme i niti »čisti«, nemilosrdno ga bombardira, zleći u njemu satrvi hrvatski trag koji je najočitiji u nevoj kulturnoj baštini, vjeri i crkve »Skradinski kulturocid« riječ je za skradinski doživotni život Skradina, autentična, skradinska i hrvatska arhitektura, graditeljska, arheološka i etnografska spomenička baština u što se ubrajaju teško očuvane crkve i razoren kinematograf. Atak na glazbeni život Skradina, prvostolnicu Male Gospe, a i na sve uspomenu poznatih Skradinjanina Jurčinovića, europskog slikara, fraju Marunu, utemeljitelja hrvatske teologije i don Matu Klaricu poznog arheologa.

Nadu u neuspjeh arapskih aspiracija hrvatski skradinski puk crplo i crplo u svojoj vjeri, stoga ne čudi da skradinske Male Gospe dominiraju silicom.«

Napisao i snimio: Ivica Subašić

Upravitelj Nadžupsko-opatske prvostolnice Porodenja Blažene Djevice Marije u Skradinu, dekan don Ante Lovrić-Caparin, brat autora akvarela, na oltaru sv. Križa jednostavnijeg baroknog stila, gradiog u mramoru, koji je podignut 1750 godine do 400 godina stare udruge bratovštine duša iz čistilišta predstavlja javnost - Skradinski kulturocid.

CRNO-BIJELO U KOLORU

MLADEŽ NA DNEVNOM REDU

Mladi su sa svojim kasnim večernjim, bolje noćnim, izlašcima očitovali došli do točke kada je još jedino njima to nešto sasvim normalno i poželjno, a da sve dobije i novo ozračje problem noćnih izlazaka mladeži postao je nacionalnim problemom. Ministrica Vokić ide čak dotele da odašilje notorne poruke naciji kako su „ljudi dnevna bića“, a jednim od zaključaka sa sjednice hrvatske Vlade pod predsjedanjem dr. Franje Tuđmana traži se osnivanje državnog odbora za borbu protiv droge, donošenje odluke o zabrani rada noćnih lokalaca za mladež, te o zabrani prodaje alkohola mladeži do 18 godina. Tomu treba pridodati, u tisku spominjani, Nacrt prijedloga zakona o zaštiti mladeži, na koji bi kako se navodi

svoj potpis trebalo staviti Ministarstvo prosvjeti i športa. Izrađen po austrijskom predlošku, među ostalim, propisivo bi dozvolu kretanja za dvije kategorije državljana Republike Hrvatske: »djeci do 14 godina zadržavanje na javnim mjestima bez pratnje odraslih ne bi bilo dopušteno od 21 do 6 sati, dok bi za mladež od 14 do 18 godina ta odredba vrijedila od 24 sata do 5 sati ujutro. Dakle, s jedne strane spominje se zabrana rada »noćnih lokalaca za mladež« te ograničavanje kretanja za maloljetnike u večernjim, odnosno noćnim satima.

Je li samo riječ o trenutnoj kampanji vlasti, kao odgovor na sve veće i teže probleme mladeži populacije, u što se uklapa i šibenska mladež, ili se pak radi o početku sustavnog

bavljenja ovim problemom? Je li moguće donošenje spomenutih zakona prav put? Za sada je jedino sigurno da je mladež postala političkom temom o čemu će svaki relevantni politički čimbenik imati što reći. Za zagovornika lijevih razmišljanja vladina kampanja značit će tek zamagljivanje pravnih problema, odnosno bježanje od stvarne istine o položaju mladih, jer ne govorи se o »rješavanju stambenih problema, mogućnostima zapošljavanja itd.« Za političke liberalne ovde se radi o najočitnijoj »prohibiciji«, jer se njome zadire u osnovna »ljudska prava«. Istodobno, demokršćani će se pozivati na jedan »drukčiji« sustav vrijednosti u kojem će obitelj biti ključna institucija, ali gdje o mladima i te kako mora voditi računa i šira zajednica. Po-

jedini pedagozi će upućivati na opasnost da se zakon mladeži skroji po mjeri odraslih. Tako bi se isticanjem različitih razmišljanja i prijedloga moglo unedogled. Ipak, u jednom će se sv. i ponajviše roditelji čija su djeca danas u pubertetskom razdoblju, složiti, a to je alarmantno stanje u svezi s drogom, te neprirodnost noćnog izlaska s početkom izvadakom dva desetljeća za populaciju šesnaestogodišnjaka primjerice. I tu će se sv. složiti da nešto treba poduzeti. Međutim, je li djelovanje rigoroznim zakonom najbolji put do dugoročnog rješenja? Što za jednog dvadesetpetogodišnjaka znači moguće zatravljivanje? Za političke liberalne ovde se radi o najočitnijoj »prohibiciji«, jer se njome zadire u osnovna »ljudska prava«. Istodobno, demokršćani će se pozivati na jedan »drukčiji« sustav vrijednosti u kojem će obitelj biti ključna institucija, ali gdje o mladima i te kako mora voditi računa i šira zajednica. Po-

Treba što prije poraditi na jasnoj strategiji i taktici u borbi protiv poroka kod mlade populacije. U protivnom, prijetek jeftinu politiziranje od kojeg nitko neće imati koristi. Niti vladajući, niti oporbeni, a ponajmanje mladi

svjetsku problem narkomanije niješta potezom vladina pera. Međutim, zakon može biti samo kalup i to ukoliko nije dobro pogoden može »nažljati« donositelja, ali i onoga kome je namijenjen. Niti jedan zakon na svijetu nije sam po sebi riješio probleme. Da bi bio prihvaćen i efikasan mora imati svoju društvenu »logistiku«, a to znači u borbi protiv droge imati jasno razrađenu strategiju i taktiku. Upiranjem prsta u »noćne lokale za mladež« samo po sebi je nedovoljno. Zato treba što prije poraditi na jasnoj strategiji i taktici u borbi protiv poroka kod mlade populacije. U protivnom, prijetek jeftinu politiziranje od kojeg nitko neće imati koristi. Niti vladajući, niti oporbeni, a ponajmanje mladi.

Ivana POLJIČAK

SA SJEDNICE GOSPODARSKOG VIJEĆA ŽUPANIJSKE GOSPODARSKE KOMORE

ZADRŽATI POSTOJEĆI MODEL ORGANIZIRANJA KOMORE

Postojeći javno pravni model organizacije Hrvatske gospodarske komore, iako ne bez nedostataka, trenutno je primijenjen u okolnostima u kojima se nalazi Hrvatska i njezino gospodarstvo. Za sada, zaključili su članovi Gospodarskog vijeća Županijske gospodarske komore na sjednici održanoj 13. veljače, treba zadržati postojeći model organiziranja uz sadašnje ovlasti koje bi trebalo proširiti. Iako je bilo različitih mišljenja, članovi Gospodarskog vijeća ipak su zaključili da uvede privatno-pravni modela organiziranja Komore u sadašnjim uvjetima ne bi bilo u skladu s interesima gospodarstva i imalo bi štetne posljedice na njegovo daljnje poslovanje i razvoj. Uz to bi takav model organiziranja u sadašnjim okolnostima, zaključili su, pogodovao jačanju regionalizma i doveo

u neravnopravan položaj gospodarstvenike u nerazvijenim županijama, a osobito one koje su ratom stradale.

Članovi Gospodarskog vijeća Županijske komore Šibenik smatraju da je sada prioritetno određivanje ovlasti koje bi Hrvatska gospodarska komora trebala imati. Svi su se složili da bi one trebale biti veće od postojećih, a raspravu i donošenje odluke o modelu organizacije Komore treba odgoditi za buduća vremena kada će hrvatsko gospodarstvo biti dovoljno i sposobno da o tomu odluci. Komora bi, rečeno je, trebala ojačati i aktivno sudjelovati u donošenju zakonskih propisa u svezi s njezinim položajem, odvojiti se od utjecaja Vlade i države, te postati uistinu ravnopravni partnerom Vladi. Govoreći o prijedozima mjeru za obnovu gospodarstva na ratom strada-

lim područjima Hrvatske, članovi Gospodarskog vijeća naglasili su da u zahtjevima prema Vladi RH, s kojima će zahtijevati na smanjenju poreznih stopa, oslobadanju davanja iz dohotka, reprogramiranju kredita, donošenju finansijskih olakšica za poduzeća koja posluju u ratom ugroženim područjima, stimulativnim mjerama za ulaganje u ta područja i nizu drugih mjeru koje će potaknuti povratak i ostanak ljudi u tim područjima. Ovisno o dijelu ili granama gospodarstva kojima se bave, članovi Gospodarskog vijeća će svoje, sasvim konkretne programe i prijedloge, dostaviti Županijskoj gospodarskoj komori, zaključeno je.

K. RUDAN

OKUČANSKI IZUM STOLJEĆA

U ŽARIŠTU

Konačno i jedna osvježavajuća vijest u ovom sumornom i teškom vremenu! Osvježavajuća ali pod uvjetom da je svježom čini gorčica pa se tako dobije ono poznaće — osvježavajuće gorko.

Vijest nije ni iz Zagreba, ni iz Pariza, ni iz New Yorka, nego ravno iz Okučana, a nije stigla ni posredstvom CNN-ja ni BBC, nego „talasima“ Radio Knina!

I dok se Hrvatska, Slovenija i ostale države postkomunizma muče i domišljaju kako oživjeti gospodarstvo, obnoviti zemlju i zakoračiti u svijet blagostanja, jedna mala „srpska skupština“ po imenu Okučani sve bi to riješila u hipu — jednom jedinom odlukom!

Odluka je vrlo precizna i izričita a kažu da su je donijele vlasti okučanskih Srba. Srpski osnovni automobil 10, kombi 30, teretni 100 i 150, a prikolici 300 dinara. Sve okruglo, da se ne gubi vrijeme u prebrojavanju sitnica. Ako se uzme u obzir da je ovdje riječ o „super dinaru“ koji je al pari njemačkoj marki, onda je računica posve jasna, promijeni kune u marke pa vozi, a bradati „redari“ će uredno naplaćivati karte i izdavati potvrde s pečatom koji će u cijelom svijetu važiti kao dokument za pokriće putnih troškova. Tako su pobunjeni Srbi čvrsto odlučili da više neće ratovati,

ali ni raditi neke glupe i teške poslove kao što je poljodjelstvo ili pak prijava industrija. Ako sve bude u redu, a to znači ako postoji mir za koji se takozvana RSK i njeni saveznici svesrdno zalažu, prihodi od cestarine bili bi dostatni za pristojan život u toj općini.

Računica je čista — prosječna cijena po vozilu je oko pedeset DEM, a dnevno bi u tako normaliziranim uvjetima prolazio barem tri tisuće vozila, a kasnije i mnogo više, dnevni „utržak“ bi tako bio najmanje stopedeset tisuća DEM. Mjesečno bi to iznosilo četiri i pol milijuna što bi se sedam osam tisuća mirmih i skromnih žitelja te općine bilo sasvim dovoljno. Ostalo bi nešto i za „obrambene potrebe“ znači ne trebalo, treba voditi računa da ih okružuju agresivni susjedi, koji će pogotovo sada biti ljubomorni na visok standard i blagostanju.

Eto formule koju će zasigurno prihvati i ostale „srpske skupštine“ u „RSK“. Uostalom sve su one na magistralnim prometnicama koje vode iz Zagreba prema Beogradu ili prema moru. Naprotiv, mnoge su i na atraktivnim i značajnim lokacijama pa bi mogle i znatno skuplje naplaćivati cestarinu, nego i željezničarju, mostarinu, tunelinaru i razne druge usluge za objekte koje su oni svojim mutopravnim radom i znanjem podigli!

Nema sumnje, Srbi su na ovim prostorima najprije svojski radili i mnogo toga sagradili, a onda ratovali i „odbranili“ mukom stećeno od agresora, pa sada više ne moraju raditi ni ratovati, nego brati plodove svojih zasluga. Tako je eto i „Slobina teorija“ o tomu kako Srbi znaju ratovati ako ne znaju raditi. „Krajina“ je otisla krunski korak dalje ne samo od matice Srbije, nego i od čitavog svijeta. Zamislite koliko je taj „truli zapad“ zaosztao za Okučanima, kad oni tamo još tupe da je rad jedini put do blagostanja?

mačke marke predstavlja dodatni problem u radu i vrlo uspješnom poslovanju.

• • •

Načelnik Glavnog stožera Hrvatske vojske, general Zbora Janko Bobetko, posjetio je 10. veljače s najvišim časnicima Hrvatske vojske 113. šibensku brigadu. Razlog posjeta je metodsko pokazna vježba koja se provodila u vojarnci Bribriskih knezova u Šibeniku. Za tu vježbu izabrana je baš 113. brigada, jer je tijekom proteklog razdoblja pokazala najbolje rezultate u ustroju i organizaciji dnevnog života i rada postrojbe Hrvatske vojske. General zbora Janko Bobetko zasadio je u krugu vojarnici Bribriskih knezova prvu od tisuću masline koje simboliziraju mir. Tijekom svog boravka u Šibeniku on se

Da nije žalosno bilo bi smiješno, reklo bi se i dodalo — ako je i iz Okučana previše je.

I dok se svijet ili barem neki u njemu, svesrdno zalaže da riješe čvor koji su pobunjenici zapetljali, dok hrvatske vlasti i čitav narod iskrene žele i pružaju ruku za konkretnu suradnju, odgovor su ponovo balvani!

Pobunjenička svijest je u ovih pet godina napredovala utoliko što je '90. balvanima pribješla prolaz, a sada eto ako se dobro platí i uvaži „vlast“, može se procí. Time bi bio vuč (pobunjenik) sit, i -krajna- cijela.

Ako se ova sulađa odluka, makar i jedne općine, stavi u kontekst diplomatske pozicije u kojoj bi Milošević formalno i priznao Hrvatsku u njenim granicama, uz uvjet da sve sporove riješavaju Zagreb i Knin, ova odluka iz Okučana ukazuje na sljedeće:

Ako je Hrvatska odbaciла UNPROFOR kao zamrzivača stanja, Knin će znati kupovati vrijeme i nanositi izravnu štetu Hrvatskoj. Ako se kojim slučajem izvrši pritisak na Knin, odnosno „krajnu“, onda taj posao nastavljuje općine, grupe, sve do pojedinaca.

Ako se netko usudi dirniti u tu grupu ili pojedinca, onda su već u pitanju napadi na ljudska prava, ugrožavanje Srba, a tu je „starji brat“ i „humanij svijet“ da spriječi genocid nad srpskim narodom i tako u krug.

Nema sumnje pobunjenici će nastaviti svim sredstvima iscrpljivati Hrvatsku, provocirati i po mogućnosti isprovocirati intervencijske, izgubiti žive pa da bude osudena, izolirana, oslabljena, a onda bi oni i njihovi saveznici po već naučenom scenariju išli dalje.

Varaju se samo utoliko što je svjet odavno shvatio „maloga“, „srednjoškolca“ je odavno maturirao, a „starji brat“ ogrezao u piću, drogi i krvi.

Ivan BURIC

NOVE INVESTICIJE HPT-a

NEKOLIKO POŠTANSKIH UREDA DO KRAJA GODINE

Najkasnije za tri mjeseca, šibenski HPT otvorit će u Crnici, kod rukometnog igrališta, novi poštanski ured. U prostoriji od oko 115 četvornih metara, bit će smještena i telefonska centrala, koja će, nakon rekonstrukcije postojeće telefonske mreže u tome dijelu grada, poboljšati kvalitetu veza. U Crnici je inače, dosta dvojnih telefonskih brojeva, pa će za nekoliko mjeseci, svaki od preplatnika izravno biti povezan sa središnjom telefonskom centralom. Kako kaže Živo Storić, jedan od direktora u šibenskom HPT-u, poštanski ured u Crnici, zaposliće četvero službenika na četiri šaltera, a predviđeno je i nekoliko telefonskih kabina. Radovi će koštati oko milijun i pol kuna. U skoroj budućnosti može se očekivati i poštanski ured u blizini Doma zdravlja za taj dio grada, a kako govoriti Storić, iako nije predviđen planom za ovu godinu, poštanski ured vjerojatno će se otvoriti i na tome području. Na Meterizama je naime, oko šest tisuća stanovnika, i zahtjev za otvaranje uredu je opravдан i bliži ostvarenju usputi li mjesni odbor Meteriza prostor u svome vlasništvu. Prema Storićevim analizama, poštanski uredi gradanima su s potrebniji i zbog novčarskih usluga HPT-a, a svaka je pošta istodobno, i eksplizitno Hrvatske poštanske banke, koja ima ugovore o novčarskim uslugama za štedne uloge i tekuće račune građana gotovo sa svim bankama u Hrvatskoj.

Ž. Storić (Snimio: V. POLIĆ)

cima. Načelno, HPT će, kao i u slučaju Miljevaca, pratiti povratak prognanika i investicije na tome planu, pa je, osim otvaranja uredu u Crnici i na Miljevcima, kao „dug“ plan koji se zbog rata nije mogao postupno ostvarivati, ostalo otvaranje poštanskih ureda u Dubravcima i Čistoj Velikoj, dok postojeći skradinski poštu treba premjestiti u novu zgradu, kao i adaptirati pošte u Tribunjima, na Krapnju i u Boraji.

B.P.

JESU LI KRIVCI ISKLJUČIVO POŠTARI?

RAZBIJENI SANDUČIĆI „GUBE“ PISMA

Najčešći prigovori stranaka na rad pošte odnose se upravo na dostavu pošiljaka. Greška ima dijelom u radu poštanskih službenika — govori Živo Storić, ali nesporazumi nastaju najviše zbor, često razbijenih, poštanskih sandučića, ili u kućama gdje ih upoće nema. Na temelju analiza provedenih u HPT-u, oko četvadeset posto stanova i obiteljskih kuća nema ugradeno poštanske kovčeviće. Dijeluje banalno, ali u tim se slučajevima primjenjuju zaksinski propisi, s čijom bi primjenom, država samo u Šibeniku mogla u proračun namaknuti lipac novac. Naime, prema Zakonu o pošti, poštar ne mora dostavljati poštu iznad drugoga kata, pa svaka veća kuća mora imati sandučić, kao i kuća udaljena od ulice petnaest metara. U slučaju nepridržavanja odredbe o obveznom postavljanju sandu-

čića u opisanim primjerima, novčanom kaznom od 20 do 1000 DEM u protuveličanstvu jedne kune kaznit će se svaki prekršitelj, kao i u slučaju da se sandučić ne održava. Također, kazna u istom iznosu, može biti naplaćena i od odgovorne osobe u tvrtki koja je recimo, investitor stambene zgrade, pa nije ugradila sandučić ili ih ne održava. Kako kaže Storić, taj se Zakon još ne primjenjuje u praksi, pa je HPT, zbog velikog broja sandučića koji nedostaju, ili su oštećeni, spreman od proizvođača sandučića u Hrvatskoj nabaviti oko 10.000 komada i ponuditi ih na prodaju kućnim savjetima i vlasnicima kuća po cijeni nižoj od dvjesto kuna. Poštari dakako, neće ići dalje od drugoga kata niti kada budu nosili kazne za prekršitelje, kojih bi, zainati li se država, moglo biti zaista puno.

KRONIKA

Šibenska „Rivijera“ preselila je u nove pogone te zadržala svoje stalne poslovne partnerne iz Njemačke. S obzirom na sve to ohrabrujuće činjenice ona ipak postoji s velikim gubitkom, a uz sve to „Rivijera“ bilježi i sedam milijuna njemačkih maraka duga svojim kreditörima na račun investicija u nove pogone u Bilječama. Razina troškova imala je istodobno i obrnuti rast jer su troškovi porasli za 20 posto. Miljenko Stolić, generalni ravnatelj „Rivijere“, kaže da je „Rivijera“, budući da postaje na osnovi tzv. ion-sustava prema kojem strani partner osigurava sav potreban materijal, a „Rivijera“ pruža uslugu svoje redne snage, to joj uz niski tečaj nje-

susreo i sa županijskim i gradskim časnicima. Generalu Bobetku i zapovjedniku Zbornog područja Split general-bojničku Antu Gotovinu uručena je plaketa Grada Šibenika.

• • •

Poduzetima i kućanstvima, koja duže od dva mjeseca nisu platila račune za vodu, do sljedećeg tjedna „Vodovod“ će obustaviti isporuku vode. Među najvećim dužnicima su Tvornica lakih metalova, Tvornica elektro i ferolegura, Vinoprod, Vodilčanka i Remontno brodogradilište, koji „Vodovodu“ duguju više od 500 tisuća njemačkih maraka. Ako uskoro ne podmire svoje neplaćene račune, osim obveznog iskapčanja iz vodovodne mreže uslijedit će i pravodobne sudske kazne.

• • •

Zupanijsko poglavarstvo prihvatio je program izrade monografija kojih bi bili predstavljeni gradovi i općine Šibenske županije. Slikovnim materijalom, suvremenim grafičkim i likovnim dizajnom bili će predstavljeni kulturno-povijesni spomenici Županije Šibenske, te nacionalni parkovi Krka i Kornati. Popratne tekstove napisali su istaknuti Šibenski i hrvatski znanstvenici i književnici. Monografije će biti tiskane u pet tisuća primjeraka, a uz hrvatsko, povijest će se vratio skoro i izdanju na engleskom, francuskom, njemačkom i talijanskom jeziku. Milivoj Zenić izabran je za glavnog urednika monografije, novac za izradu i tiskanje osigurat će Županija Šibenska te gradovi i općine dok jedan dio novca bio osiguran od tu-

rističkih poduzeća. Promocija monografije Županije Šibenske najavljena je za Božić ove godine, na dan kada je Šibenik u Krešimirovo darovnici prvi put spomenut.

• • •

Gotovo deset tisuća topnih obroka podijeljeno je do sada u Caritasovoj kuhiњi u Šibeniku koja je otvorena prije četiri mjeseca. Prema rječima don Slavka Mikellina, ravnatelja Šibenskog Bliskupijskog caritasa, broj korisnika kuhiњe povećan je sa šezdeset na čak dvije stotine. Za finansiranje u prvih šest mjeseci rada kuhiњe pobrinuo se Luksemburški caritas, a za daljnji rad kuhiњe očekuje se pomoć Gradskog poglavarstva.

MARKO KOVAC, PREDSEDNIK ŽUPANIJSKE OBRTNIČKE KOMORE

ŠIBENIK MORA PROMIJENITI SVOJU GOSPODARSKU POLITIKU

Nekadašnje Udruženje sa mostalnih privrednika Hrvatske, od prošle godine dobilo je novi oblik organiziranja, Hrvatsku obrtničku komoru, kao stručno poslovnu organizaciju koja okuplja djelatnike u oblasti zanatstva, trgovine, ugostiteljstva i turizma, prijevozništva, intelektualnih usluga gospodarskog karaktera, morskog ribarstva i marikulture. Novo ustrojstvo Hrvatske obrtničke komore zasnovano je na Zakonu o obrtu i temelji se na općinskim udruženjima, preko županijskih komora do Hrvatske obrtničke komore, na državnoj razini. Ova Komora je, jednako kao i Hrvatska gospodarska komora danas, prava osoba, što znači da je članstvo u njoj obvezatno. Tako organizirana ona je ravnopravnim partnerom Vladi RH. O svemu, konkretnije rečeno, prije svega o tomu što radi i koje su nakane Županijske obrtničke komore Šibenik, razgovarali smo s njezinim predsednikom, po funkciji i članom Upravnog odbora Hrvatske obrtničke komore i, dakako, sam je obrtnik, Markom Kovačem, uratom. Ovi dani je proširoj djelatnosti i otvoriо «Optički centar Kovač».

Komora i vlast

● Krenimo od općinskih udruženja obrtnika. One, po snazi zakona, moraju biti dijelovima županijskih obrtničkih komora. Koliko ih ova Županija ima i što su njihove zadaće?

Po sistemu, kazao bih hijerarhijskog organiziranja Komore, općinska udruženja moraju biti dijelovima i činiti Županijsku komoru. Takva se udruženja osnivaju na općinskoj razini, ali zadaća Županijske komore je da koordinira rad među tim udruženjima. Upravo Županijska obrtnička komora donosi akte i koordinira rad između općinskih udruženja, aktivira njihov rad.

● Koliko općinskih udruženja na području naše Županije danas imate?

Općinsko udruženje grada Drniša već postoji. Sada smo u pripremama za osnivanjem općinskog udruženja za općinu Primošten. Usljedit će ubrzo i razgovori s namjerom osnivanja obrtničkih udruženja i u svim ostalim novonastalim općinama na području Županije počev od Vodica, preko Tisnog do ostalih općina. Za neko bolje i novo vrijeme ostat će općina Skradin, jer budimo objektivni, tamo danas nema uvjeta za osnivanjem općinske obrtničke udruge, iz poznatih nam razloga. Tamo danas vlasta, kazao bih, posve pasivno stanje gleda obrtničkih djelatnosti iz razumljivih razloga.

● Stanje je dakle, gleda organiziranosti takvo kakvo jest. Partner ste Vladi, a k tomu i postojeći vlasti, na županijskoj razini.

Što to sasvim konkretno znači?

— To znači da naša Komora mora sudjelovati u izradi svih programa koji su vezani za razvoj poduzetništva i obrtništva na razini Županije. Konkretno, ova Županijska komora trebala bi raditi sve radnje koje su vezane za razvoj obrtništva i poduzetništva na području Županije, počev od davanja sugestija, prijedloga, do toga gdje bi to trebalo razvijati, koje poslovne zone otvarati, koje djelatnosti gajiti.

ŠIBENIK JE ČISTA NULA!

Šibenska županija je jedina u Hrvatskoj koja nije imala niti pfeninga do kapitalizacije do sada, za bilo koju djelatnost. Dakle, niti u tzv. velikoj, niti u maloj industriji. Dakle, tu je čista nula. To je podatak od prosinca prošle godine. Šibenik je, u odnosu na sve druge županije u Hrvatskoj po tomu čista nula. Dubrovačka županija primjerice je na dokapitalizaciji, koliko mi je poznato, imala oko 19 milijuna DEM. Sto se toga tiče Šibenik je čista nula. Tu su one stvari na kojima ćemo mi inzistirati. Drugo, mi ćemo, neovisno o vlasti, povezati se s drugim komorama, pogotovo s gradovima bliskim Šibeniku. Neovisno o potpisanim ugovorima na razini Hrvatske obrtničke komore, mi ovđe u Šibeniku tražit ćemo i na tomu radimo, da dođe do suradnje i potpisivanja ugovora o ulaganju kapitala upravo u ovaj dio Hrvatske. Uza sve, tražit ćemo da prioritet imaju upravo Županije, kao što je naša, ratom pogodeno ili direktno ugrožena, da se prema njima ima razumijevanja. Istovremeno, vršit ćemo strašan pritisak na gradske i županijske vlasti. Nećemo, kao Komora imati obzira prema nikomu, neovisno o tomu tko je na vlasti. Ne bez razloga, jer Šibenik je došao u situaciju da je debelo u ponoru. Je li to neznanje ili je to nečija diverzija da to tako буде, to nas ne zanima. Stanje u kojem jesmo ne može se ničime opravdati!

● Što zapravo želite reći? Da bi Županijska komora trebala kreirati razvoj obrtništva i poduzetništva?

— Da, upravo to. Osobno mislim, da smo po proizvodnoj djelatnosti, najgora Županija u Hrvatskoj. Sva naša djelatnost svela se na uslužne djelatnosti i mi, ovđe, zapravo i nemamo proizvodnih djelatnosti. Razlog svemu tomu, ustvrdit ću, nedostatak je sluha kako prijašnje, tako i sadašnje vlasti, za razvoj ovih djelatnosti. Vlast je isključivo krivac zbog čega je Šibenska županija na posljednjem mjestu što se tiče Šibenik je došao u situaciju da je debelo u ponoru. Je li to neznanje ili je to nečija diverzija da to tako буде, to nas ne zanima. Stanje u kojem jesmo ne može se ničime opravdati!

KOMORA JE PROTIV PODA

Upravni odbor Županijske obrtničke komore nedavno je raspravljao o klijuničnim problemima koji se nas tiču, a među ostalim i o industrijskoj zoni Podi, što smo apstrakti odbili. Studija za tu zonu je radena u sasvim drugo vrijeme i za sasvim druge namjene. Vrijeme je pregazilo tu ideju, jer Šibenik više nije niti će biti grad teške industrije. Tko je taj tko će reći, primjerice, jednom serviseru ili zastupništvu «Mercedesa» ako hoće otvoriti radnju, da ima teren na Podima? Tko će uopće otvarati servis ili bilo koji obrt na prostoru udaljenom 14 km od grada, sedam kilometara od mora i na nadmorskoj visini od 1100 metara? Industrijska zona na Podima može biti za velike sustave, ali za nas ne znači ništa.

a neiskorišteni kapaciteti u TLM-u podloga za razvoj poduzetništva. Tamo postoji kompletna infrastruktura, poslovni prostor kojeg je potrebno dovesti u namjenu za određenu djelatnost. Vlast je ta koja bi trebala djelovati u tom smjeru, a kakve aranžmane bi ulaganja stvarao s TLM-om, čisto je poslovna stvar. Činjenica je da mi dvije godine ništa ne radimo, da smo — posebno što se prostora traži — blokirani, zbog nečijih ne-realnih ideja i očekivanja. Da je to tako, navest ću primjer čovjeka koji je htio uložiti sredstva i uspostaviti 70 radnika. Tvrnici za kartonazu je otvorio u Zaprešiću, jer ovđe nije bilo poslovnog prostora. Ima još primjera.

Problema i previše

● Kako riješiti probleme s kojima se Komora i njezine članice suočavaju?

— Pazite, problema će biti i da lje i ovakve naravi, dok se nešto ne poduzeće i ne počne ih se rješavati. Ali, ne na način kao da se da. Vlast treba okretnuti politiku prema gospodarstvu. Ako se ova ko nastavi, Šibenik će propasti. Či-

Županijska obrtnička komora ima danas oko 1600 članova. Zbog posljedice nečijih gospodarskih programi ide se linijom manjeg otpora i zato se u zadnje vrijeme, ujavnom, otvaraju trgovci i radnje. Uz to, za otvaranje novog obrtničkog prostora, a to je kazao biti posao na dugi staze, potrebno je i daleko više ulagačkog kapitala. Za razliku od trgovske djelatnosti u zanatu, potrebno je postupno uložiti kapital vratno. Kazalo bi da je to i posljedica sveopćeg stanja u gospodarstvu, jer se u oblasti trgovine novi, kako-tako obrće. Međutim, kod otvaranja, kazalo bi, poslovni ozbiljnog obrača kojim se netko planira baviti dvadeset ili trideset godina, potrebno je daleko više sredstava za ulaganje, a i rizik je veći.

njenica je i to da niti županijska ni gradska vlast nema gospodarskog programa razvoja Županije odnosno Grada. To je osnovni problem. Konačno bi trebali izvesti s gospodarskim programima, kako bi mi, kao gospodarstvenici, znali što možemo učiniti. Na temelju gospodarskog programa raditi bi i ova Komora. Ovakvo, mi ne možemo raditi ništa.

● Što sasvim konkretno traži na čemu radi Obrtnička komora?

— Na razini Županije ova mora potaknutiće inicijativu za osnivanje zone za proizvodnu djelatnost i to u TLM-u, načeli smo načine razvoja marikulture i na to da se možemo inzistirati. Nadalje, tražiti možemo rješavanje problema poslovnog prostora u gradu, te da se dešadrži staroj gradskoj jezgri gdje i mi vidimo naše mjesto. Qa gradskih ćemo vlasti tražiti odgovor na pitanje zašto oko 30 gradskih poslovnih prostora u gradu stoji neiskorišteno, te što se zbiva s poslovnim prostorima «Šibenik» koji su u vlasništvu Grada. Nadalje, se same Komore ćemo idemo osnivanje strukovne cehovne grupa, te da provodimo jednog dana osnovnih zadataka Komore, a to je obrazovanje i osposobljavanje kadrova. Ići ćemo i na osnivanje poslovnog informatičkog sustava na razini države. Što se ova Županijska komora će, jedan od ključnih problema je rješavanje poslovnog prostora, jer bi naša stručna služba trebala imati 12 zaposlenih stručnih ljudi koji bi bili zaduženi prema cehovskim grupama. Ta problem nam mora riješiti gradski uprava, jer su naš poslovni prostor davno uzeli. Problema je, dakle i previše, ali mi smo odlučni i da ćemo do kraja, dok ih ne riješimo.

Razgovara: K. RUDAN
(Snimio: V. POLAĆ)

Medu članovima Županijske obrtničke komore najbrojniji su ugostitelji (421), slijede potom trgovci (268), prijevoznici robe (121) i na kraju taksi (30). Zanatlija je oko 650, a među njima su najbrojniji oni elektro struke (66). Slijede potom frizeri (48), zidari faseri (32), krojači - pletaci (31), pečenjari (24), a potom pekar, soboslikari, vlasnici video klubova, mesari i obućari.

Marin kvasac za kruh svagađašnji

**SELO
USJEĆENO
U BRDU**

KONOBE ŠTO GLEDAJU NA MORE

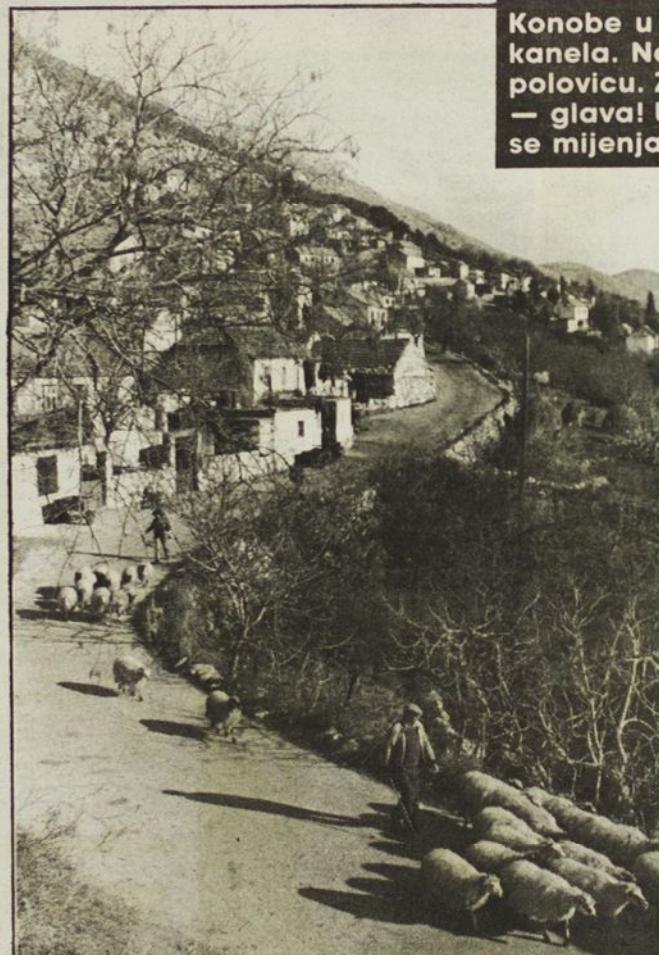

Skroman ručak u kući »od svita«

Dok je ranijih godina Donjom Grebašticom bujao promet i turizam, dok su se gradile nove kuće i cijela naselja uz duboki zaljev, mali zaselak KONOBE živio je kao i stoljeće prije toga doba. I dok i sada Grebaštica nanovo priznaje turiste pripremajući se za ljeto, u Konobama je i dalje sve po starome. Tamo gore, pod brdima Velike i Male Konobe, ostali su uglavnom stari. Broj se stanovnika smanjio za više od polovice. Selo nema vodovoda, a u zadnje doba, kažu, ni javne rasvjete jedinom »cestom-ulicom«.

U povjesnom izvoru što smo čitali nakon ovog našeg »izleta« u Konobe, pod kojima se prostire prelijepo, široko polje maslina i vinograda, nalazi se i ulomak o tome kako su se čuvale blagodati ovih prostora u srednjem vijeku. »Na dan 7. 7. 1521.«, stoji u tome opisu, »trublja je zatrulila pred mnoštvom naroda na šibenskoj obali i bila je pročitana odluka gradskoga kneza, protumačena na hrvatskom jeziku. Knez objavljuje da će onima koji zapale masline i lože biti — ODSJEĆENA GLAVA«. Bilo je to, čini se, zbog nekih namjernih šteta počinjenih na području Grebaštice. Do dana današnjega Grebaštice je očuvala svoje maslinike, obnavljajući ih svojim trudom i svojim znojem. Kada se namjernik vijugavim, strtim i već trošnim putem uspinje ka Konobama pogled mu se ne može odvojiti od toga prostrana polja. Kažu kako je ulje otale bilo »najbolje u šibenskoj kotaru«. Još se tridesetih godina govorilo o »turističkoj cesti«, a pučanstvu Grebaštice sugeriralo da se bavi površtarstvom »za šibensku pijacu i za izvoz«.

Samo stotinu metara od magistrale podneblje je kao u nekome malom prirodnom rezervatu. Susreli smo automobile s registracijama dalmatinskih gradova. Žena koja se vraćala iz polja reći će nam: »Tu, oko te lokve, dolaze ljudi iz Splita i drugih mesta loviti gardeline. Nose sobon kebe, stavljaju ih unutra i onda odvoze za prodaju«. Jadni gardelin! Dio je puta uz rub prokopan pa se čini da se gradi vodovod. Ali, nije tako. Kanal je za vodu samo do groblja, crkve i do »popove kuće«. A kada će se i kako »protegnuti« gore, visoko pod brdom, pitanje je. O vodi za te dijelove šibenske okolice govori se desetljećima. Ali, taj dio Grebaštice i nije baš previše želan. Posvuda ima izvorske vode, bunari, vrela. Ime prirodni bunar čak na vrhu brda! Poznato je izvođište pitke vode Kanel, kojim su se, drži se, služili još i Rimljani. Točak je ponešto uređen 1930. godine »troškom šibenske općine i banovine«. S druge strane puta uzbrdo je velika lokva za napoj stoke. Mala stada ovaca čuvaju žene što predu predu i pružaju prizor kao iz prošlosti.

Konobe pod brdom — kao u staro doba

Dok smo snimali prizore usred sela, u svoju kuću pozvao Ante Knežević, umirovljenik, dugogodišnji lučki radnik. Sjedamo na stol na maloj terasi punoj sunca. Selo Konobe usjeklo se s lijeve strane u samo brdo i seže, reklo bi se do njegova vrha. Nezaboravan je pogled odozgo na Grebaštički zaljev i pučinu. Ante i žena mu Mara upravo su objedovali, a Mara se već priprema za idući dan ispeći novi kruh. Siječe kvasac i zamotaje ga i komada folije. Da duže traže. Kakav je život u Konobama, visoko nad morem, a ipak blizu njemu?

— Živi se tako da se stalno misliš i da se stalno mučiš, prva će Mara. Cili san život orala i kopala i još to činim. Mladi nemaju, a mi pojme ne možemo ostaviti. A kako li je to samo bilo nekada? Dovodili su

ovde volove iz Zagore za orati, »na uzor«. Tu bi stali mjesec dana, mi bi jih raniili, a kasnije još plačali uljen. A orali smo ralon. Nije bilo pravoga pluga. Do kada je to trajalo? A sve tamo do 1950. I još kasnije. Poslin su tek došle mazge i konji. Ali, tada je selo imalo i po 2000 ovaca. Sada samo koja stotina...

— A znaš li kako su se ti volovi za oranje uzimali u najam, dodaje Ante. Doša bi čovik s volovima i pita naše: »A pušiš li ti?«. Kada bi neki rekao da ne puši, ne bi mu da volove. Zašto? Zato, rekao bi onaj iz Zagore, jerbo onda s volovima nikad ne bi zasta u polju zapuštili, pa se ni volovi ne bi odmarali...

U svemu ima narodne mudrosti!

U staroj knjižnici dimi se »mrsno«. Tu je kamin, tu su velike

Konobe u Grebaštici kao prirodni rezervat. Nepresušna kanala. Ne vina, već — vode. Pučanstvo se smanjilo za polovicu. Za sjeću maslina šibenski knez propisao sjeću — glava! U domu Ante Kneževića, lučkog radnika: ne bi se mijenjali »za grad i magistralu«.

tronoge, komoštare, peka. I sve posuto pepelom. »Tu se dikod grijes i dimiš. Tu se ugriješ. Večeri su ovdje ledene, tumači Ante dok obilazimo kuću. Naradije san se, ne boj se, u Luci. U vagonima, na štivima, u skladištima i vankama. I danju i noću. I sve na ruke, na lopate. Tek su kasnije došle dizalice, bageri. E, nema ti više onih starih vukova, lučkih radnika. Nikad nakvih više neće biti... Priman 1000 kuna mirovine, šta ćeš...«

»Ma, Mare, daj čoviku žlicu da uzme zero kupusa i slanine. Natoči mu čašu...«

● Ali, nepoznat sam u vašoj kući...

»Ma šta nepoznat! Mnogi mi ovđe dudu. Iz Šibenika, odsvakle. Dudu oni iz muzeja. Neka ih. Svi su dobro došli.«

● Čujem da i sada preko brda

Idete na zavjet Gospi u Vrpolje...«

»Idemo, sigurno da idemo. Bili smo i lani žena i ja. Ima urali i po hoda. Uzbrdo i nizbrdo. Sađemo lipu u Dabar. Molili smo se i zavitivali i slušali biskupa. A ja volim pogledati i sajam. Još otka' san diže... Zamisl se: »Malo nas je ovđe ostalo. Malo se i ništa gradi. Svi su u gradovima i na magistralu. A mi se ne bi minjali. Di si — tu si...«

Joško ČELAR

Zimnica koja visi u dimu

Vijenac u znak sjećanja i poštovanja prema svim poginulim braniteljima tijekom domovinskog rata položili su na groblju Kvačići HDZ-a i Županije

Petoj obljetnici osnivanja Hrvatske demokratske zajednice u Šibeniku, što je proslavljena u kinu Odeon, uz goste

PETA OBLJETNICA OSNIVANJA HDZ-a U ŠIBENIKU

Hrvatska demokratska zajednica je najzaslužnija za ono što se u Hrvatskoj dogodilo, ali istodobno i najodgovornija za sve, kazao je uz ostalo osobni izaslanik predsjednika dr. Franje Tuđmana i član Predsjedništva HDZ-a, Ivić Pašalić, prošle subote 11. veljače, na dan obilježavanja peta godišnjice osnivanja Hrvatske demokratske zajednice u Šibeniku. Prenešeti pozdrave i čestitke Predsjednika, naglasio je, uz ostalo, da je upravo Šibenik grad koji je »odigrao« značajnu ulogu u obrani Hrvatske. Zauzima se za to da ime grada Šibenika ne bude zaboravljeno u hrvatskoj najnovijoj povijesti.

Govoreći o stranci na vlasti kazat će da je upravo HDZ najzaslužniji za ono što se u proteklih pet godina u Hrvatskoj dogodilo. Najnoviji dogadjaj, a riječ je o otkazivanju mandata UNPROFOR-u, to dokazuju, ustvrdio je Ivić Pašalić. Ta odluka će zasigurno biti provedena, a Hrvatska i dalje ostaje na principu mirnog rješenja reintegracije okupiranih područja Republike Hrvatske. Hrvatska je za mirnu opciju, istaknuli su i svi ostali sudionici i gosti u dvorani kina Odeon, povodom peta obljetnice osnivanja Hrvatske demokratske zajednice Šibenika i Županije Šibenske. Načočni su tim povodom bili Ivić Pašalić, osobni izaslanik Predsjednika RH i stranke, Anton Kovačev, član Glavnog tajništva HDZ-a, Josip Juršić, doministar u Ministarstvu obrane i član Središnje stranke, te predstavnici stranke HDZ-a iz Zadra i Rijeke. Obilježavanje peta obljetnice osnivanja Hrvatske demokratske zajednice na području Šibenika i ove Županije, uz ostale, načočni su bili i čelnici županijskih vlasti, gradonačelnici, te načelnici općina na području Županije i stranački pravci.

Ivić Pašalić je, obraćajući se načočnicima u kinu Odeon, među ostalim govorio više o tomu što je HDZ bio, što je danas i što kafi sutra. Uz ostalo osvrnuo se i na parlamentarnu krizu i ustvrdio da je sve to bila »namještajka« s namjerom da se oslabi HDZ. Govoreći o pretvorbi, te zloupotrebara koje su najčešće pripisuju stranci na vlasti, ustvrdit će da je najveća greška HDZ-a bila u tom što doleskom na vlast nije promjenjeno ljudi u administraciji koji su godinama bili na tim mjestima. Nismo to učinili stoga što smo i na tom primjeru gradili hrvatsko jedinstvo, kazao je. Govoreći o samoj stranci Pašalić je ustvrdio da je dobro što su ih napustili Meslić i njima slični i doda: »Smutljivci su lizašili iz naših redova i jasno je da mi danas možemo kvalitetnije provoditi našu politiku.« HDZ je danas stabilan i jak, dodao je. Stranka se sada priprema za unutarstranačke izbore, a parlamentarni izbori će — kazao je — uslijediti u zakonskom roku i biti provedeni onda kada to bude najviše odgovaralo stranci na vlasti. »Provest ćemo ih onda kada mi ocijenimo da je za nas najbolje kako bismo opet pobijedili na izborima,« ustvrdio je Ivić Pašalić.

Pripremili: Katarina RUDAN
Wilson POLIĆ

NAJZASLUŽNIJI SM,

IVIĆ PAŠALIĆ UVIJEK SMO ISPRED DRUGIH!

M u Hrvatskoj i najodgovorniji smo za ono što se u državi dogodilo. Obljetnica osnivanja Hrvatske demokratske zajednice je prigoda da se podsjetimo na to što smo učinili, što je iza nas, ali i da se jasno očituju i prema svojem članstvu i prema sveukupnoj hrvatskoj javnosti, te da kažemo što kanimo učiniti.

U proteklih pet godina mi smo, kao stranka, uistinu prošli jedan put koji nije uobičajan u procesu stvaranja političkih stranaka, a stasali smo u takvim povjesnim vremenima gdje i nije moglo biti drugačije. Hrvatska demokratska zajednica je, tada, uistinu uspjela prepoznati želje i htjeću većine hrvatskog naroda i u tomu je uspjela. Znali smo što hoćemo i što želimo i to je, uistinu, najveća zasluga naše stranke. Bili smo predvodnici hrvatskim ljudima, hrvatskom narodu, u stvaranju svoje države. Mi smo, kao stranka najviše pridonijeli stvaranju samostalne

hrvatske države. Zanimljivo je, tražiti odgovore na pitanja što nam se, kao stranci, pripisuje lošega. Mi, kao ozbiljna stranka ne bježimo niti od takvih pitanja, pa ako se radi i o tomu da smo nešto loše napravili. Ali, možemo za ovih proteklih pet godina kazati da smo daleko, daleko više napravili dobroga, da smo kao stranka sazreli, kako u organizacijskom tako i u političkom i programskom pogledu. Obliskivali smo se kao jedna prepoznatljiva, moderna, europska stranka. Držimo da smo u mnogo čemu u ovih pet godina bili i jesmo ispred drugih političkih stranaka u Hrvatskoj. Da bismo mogli biti prethodnikom hrvatskog političkog života, moramo i možemo biti ispred drugih. Sudaramo se s brojnim problemima naslijedenim iz bivšeg komunističkog sustava, ali naša je želja da se oko našeg programa okupi velika većina Hrvata, kako ne bismo stvorili nove podjele.

JOSIP JURAS REKLI SMO »NE«

D anas smo vojno sposobni, ako ustreba, uspostaviti hrvatski zakon i suverenitet države u njezinim međunarodno priznatim

granicama. Prošli smo puno toga, prečesto vrlo bolno i s previše žrtava. No, čekaju nas još velike obveze. Mi to možemo i mi to moramo. Hrvatsku oslobođiti moramo, zbog naših žrtava, invalida, prognanika, zatočenih i nestalih. Moramo to zbog naših pokoljenja. Danas to možemo i moramo, jer smo i vojno sposobni i spremni. Hrvatska vojska i hrvatska policija je jaka na moru, na kopnu i u zraku i spremna je izvršiti svaku zapovijed. Najbolji dokaz sveemu je da smo prvi put u našoj, hrvatskoj, povijesti velikim silama rekli »NE«. Unprofor — idi kući. Pritisci i uvjerenja sa svih strana, što vam je poznato, svakidašnja su pojava. No, odlučnost državotvorene politike i našeg predsjednika je jasna. Jasno je, da UNPROFOR kakav je bio, nema što tražiti u Republici Hrvatskoj. Ponudili su nam plan »Z — 4«, prema kojem bi tzv. krajina imala više nego jedna država u državi. Takav »Z — 4« nećemo prihvati, kazao je uz ostalo član Središnjeg odbora HDZ-a i doministar MO Hrvatske, Josip Juršić. Pregovarati se mora i to će Hrvatska činiti, ali sa sasvim drugih i novih pozicija. Jer, dodao je, Hrvatska vojska i policija je dovoljno jaka da, ako ustreba, i vojnim putem stane na svaki pedal hrvatske granice i hrvatske domovine.

PAŠKO BUBALO SITUACIJA JE STVARNO OZBILJNA!

N ajavljanje što je naša stranka pokrenula i ostvarila je, svakako, stvaranje hrvatske države priznate i suverene. Postali smo i članicom Ujedinjenih naroda. Spomenuto bilo ovom prigodom značaj Šibenika, njegovih branitelja i naših sugradana u stvaranju te, naše, hrvatske države. O tomu će povijest govoriti i svjedočiti. No, ja bih se ovom prigodom osvrnuo na sveopće stanje u našoj Županiji, kazao je, obraćajući se načočnim mr. Paško Bubalo, župan Šibenski.

Podsjetio je nazočne o stanju u gospodarstvu, problemima gleda proganika i socijalnih slučajeva. Istotako je ustvrdio da nije točno to što se, uvažavajući sve teškoće, govori ili piše da ova Županija na području gospodarstva ništa ne radi.

— TEF je...
a problemi u TLM-u se rješe. Naša crna i osobno vjerujem i mirnijem vredžiti rast i razvoj, kašim Bubalo. Učinimo vrijeme podstavture. Navajao je investicija, počevajući kirurgije, prekorke katedrale do... Uvjeren je da će se vratiti uz potporu

Državnim problemima nazvat će probav kojih je na području oko 16 tisuća. Vjeruju ova Županija ima dužnost obzirom na... ma raspolaže, počevajući preradivačku industriju, jer je da će Šibenik dobiti potrebnu potporu finansijsku, te da će... kćete u gospodarstvu.

JOSIP ODA NEKA ŽIVI HRVATSKA!

T očno prije... našnji dan u Šibeniku na Baldeku... današnjeg predsjednika

Benog dijela obilježavanja pete obljetnice osnivanja HDZ-a u Šibeniku, Ivić Pašalić, Ivica Bratić
k zatečeni su u prijateljskom razgovoru za vrijeme objeda

(Snimio: J. ČELAR)

Ivić Pašalić i doministar Josip Jurčić sa šibenskim čelnicima prije odlaska sa svečanosti obilježavanja pete obljetnice šibenskog HDZ-a

(Snimio: J. ČELAR)

, ALI I NAJODGOVORNIJI!

Obilježavanje pete obljetnice Hrvatske demokratske zajednice Šibenika i Županije svojim nastupom uveličali su i članovi muškog pjevačkog zbora »Krešimir«, te klapa »Jadrija«

šestranačkih izbora, pobijedili smo na izborima. Narod je te godine točno prepoznao hrvatsku opciju i jedino se Hrvatskoj demokratskoj zajednici vjerovalo u ostvarenju stoljetnog sna, o stvaranju i postojanju hrvatske države. Nažalost, ubrzo dolazi do pokušaja rušenja te, tek stvorene mlade hrvatske države. Tada, Hrvatska demokratska zajednica stvara prve oružane formacije i dijeli prve strojnice. To danas možemo otvoreno reći, uvažavajući opasnosti na koje ste, vi, članovi HDZ-a tada nailazili. Bilo je i hapšenja, ubojstava. Sve to ne možemo zaboraviti. Dolazi 1991. godina i Hrvatskoj se nameće rat. Na čelo obrane hrvatskog naroda i državnosti Hrvatske opet se stavlja Hrvatska demokratska zajednica. Stvorili smo hrvatsku državu a tijekom domovinskog rata dolazi do novih izbora. Na njima Hrvatska demokratska zajednica dobiva apsolutnu većinu, a dr. Franjo Tuđman, narod svojom voljom izabire za predsjednika države, kazao je uz ostalo Josip Odak, predsjednik Organizacijskog odbora HDZ-a Županije Šibenske i Šibenski podžupan. U nastavku svojeg izlaganja kazao je i to da su pred strankom i njenim članovima pripreme za unutarstranačke izbore, a potom i izbora kako je kazao: »Ako Bog da i na razini države«. Podsetio je i na značaj samog Šibenika i činjenice da je ovaj grad pokazao kako se brani domovinu. Nije zaboravio spomenuti niti to

s kojim se gospodarskim problemima suočava ova Županija. Na nama, članovima HDZ-a, velika je odgovornost i moramo učiniti sve kako bi se riješili gospodarski problemi u ovoj Županiji. Osim toga, ne može se zaboraviti niti na obveze prema progonicima kojih je u Šibenskoj županiji oko 16.000. Neka ova godina bude godina povratka izgnanih sa svojih ognjišta, ali i godina kada će hrvatski vojnik stati na granice međunarodno priznate države Hrvatske«, završio je Odak.

ANTON KOVAČEV STRANKA OPASNIH NAMJERA?

S posebnim zadovoljstvom, kako je kazao, nazočne u dvorani kina Odeon je pozdravio Anton Kovačev, član Glavnog tajništva HDZ-a, naglasivši da je pet godina nakon osnivanja ove stranke na Šibenskim prostorima nužno se podsjetiti na prve dane njezina djelovanja i uloge.

— Moramo se toga prisjetiti i stoga što bi određeni dio oporbenih stranaka, pa, nažalost, i gradana

Hrvatske, htjeli da zaborave onu ulogu koju su naš predsjednik dr. Franjo Tuđman i Hrvatska demokratska zajednica imali u svim demokratskim procesima koji su se tijekom devedesete godine odvijali. Ne smijemo zaboraviti da smo onda bili »stranka opasnih namjera«! Brojni naši prijatelji ili poznanici, koji su kao i mi saznali o hrvatskoj državi u to su se vrijeme bojali učlaniti u našu stranku. Ti isti su se »sakrili« u neku dru-

gu hrvatsku stranku koja tada nije smogla snage da jasno kaže da je njezin program jedini i isključivi, stvaranje hrvatske države. HDZ je to rekao otvoreno i danas, nakon pet godina njegova osnivanja, ovo ne znači nikakav trijumfalizam, već činjenicu koju ovaj narod ne smije zaboraviti. Ne smijemo zaboraviti niti 1991. godinu, kada je Hrvatska demokratska zajednica jasno kazala postrojbama srbočetničkih snaga da neće ostvariti svoj naum. Ne smijemo zaboraviti niti Šibenski most i hrabre Šibenske branitelje koji su obranili tada, ne samo Šibenik, nego čitavu Dalmaciju. Nikada ne smijemo i nećemo zaboraviti onaj poklik »Oba su pala«. Tada smo bili nedovoljno naoružani, ali i ono malo smo znali upotrijebiti. Vremena su teška, stvorili smo hrvatsku državu, ali, nažalost, nismo uspjeli u svemu. Počev od hrvatskog državnog teritorija, pa do svih problema koje imamo u unutrašnjoj gospodarskoj politici, ali i prema vani. I dan danas svjetske sile nam nisu sklonе. I dan danas pokušavaju izvršiti raspodjelu krivnje između srpskog okupatora i hrvatskih branitelja, kazao je uz ostalo Anton Kovačev, član Glavnog tajništva HDZ-a.

Do danas je Hrvatska demokratska zajednica sve svoje sloganе osvarila, rekao je Kovačev i dodao: »Mislim da bi nam slogan za 1995. godinu trebao biti: Hrvatski vojnik na svakom mjestu hrvatske državne granice, od Prevlake do Illoka.«

TRIBINA MATICE HRVATSKE

DUHOVNA I KULTURNA ZAPOSTAVLJENOST

U organizaciji Matice hrvatske ogranak Šibenik, održana je prošloga tijedna u Krešimovu domu tribina o karaševskim Hrvatima u Rumunjskoj. Tribinu je vodio skradinski profesor Ivica Sumić koji je prije samo nekoliko tjedana tragom šibenskih učitelja, koji su prije više od pola stoljeća učili Hrvate u Rumunjskoj, boravio kod naših sunarodnjaka u Karaš-Severinskoj županiji. Profesor Sumić upoznao je malobrojne nazočne slušatelje o vrlo teškom životu naših sunarodnjaka u istočnoj zemlji. Hrvati već šest stotina godina kao kompaktna mala zajednica žive na tim prostorima odvojeni od matice zemlje, no ipak su uspjeli sačuvati svoj identitet, naglasio je Sumić i pored informativne, kulturne i bilo koje druge vrste potpuno izoliranosti od matične domovine. Ravnik, Lupak, Klokočići, Rešići i Karaševci sela su u kojima obitava velik broj naših sunarodnjaka koji osim knjižnice koja se nalazi u Lupaku i kulturnog doma u Karaševu te jedinim hrvatskim prosvjetiteljem svećenika nemaju ništa drugo što bi ih čvršće, trajnije i bolje moglo povezati s Hrvatinom u domovini. Prije Drugog svjetskog rata, kazao je Sumić, bio je raspisan natječaj za učitelje koji bi hrvatskoj djeci i hrvatskom narodu u cijelini pomogli kako da sačuvaju svoj identitet u duhu katoličke vjere te su s ovog našeg područja dvojica mladih učitelja Jozo Srzić i Ante Mazalin otišli u Lupak kako bi pomogli obrazovanju naših mlađih ljudi u toj zemlji. Kada se uvidjela potreba za većim brojem učitelja kazao je Sumić, pored prve dvojice prosvjetitelja u Rumunjsku su dolazili u velikom broju i franjevci te velik broj učitelja iz svih krajeva Hrvatske, a naročito oni koji su pripadali ikavskom narječju, dakle, najviše od svih učitelja bili su zastupljeni Dalmatinci i Hercegovci. Dolaskom velikosrba u te krajeve zatire se svaki trag hrvatsva na tim prostorima, pa se neki od tamošnjih Hrvata čak i srame reći da su to što jesu te da pripadaju hrvatskom narodu. Tako katastrofalno stanje nije se puno promjenilo, a kamoli poboljšalo, kazao je Sumić, jer danas Hrvati ništa nemaju osim međusobnog druženja kada imaju priliku popričati jedini s drugima o prilikama u domovini na hrvatskom jeziku, ali s rumunjskim naglaskom jer sve informacije koje su danas dostupne karaševskim Hrvatima dolaze iz dobro zastupljenih srpskih medija, novina i televizije, iz onih medija koja tamošnjim Hrvatima ne znače ništa i od kojih imaju jako malo ili nimalo koristi. Sada Hrvati u Rumunjskoj nemaju ni školu na hrvatskom jeziku jer je ona ukinuta davne 1960. godine.

Jedina uzdanica karaševskim Hrvatima danas su meščeri učitelji koji i danas daju sve od sebe kako bi hrvatstvo opstalo na ovom tlu, jer Hrvati u Rumunjskoj su metafora i svaki odlazak tamo je vremeplov, dodao je Sumić te istakao kako se ti ljudi tamo žrtvuju za hrvatsku stvar u hrvatsku opstojnost. Matica hrvatska napravila je tek jedan korak, ali za te ljude potrebno je učiniti puno više jer oni to svojom požrtvovanošću zasljužuju. Karaševskim Hrvatima potrebna je pomoć, zaključeno je na tribini, a ovom problemu treba prći ozbiljnije te u svezi s njim dati širu razinu Ministarstvu prosvjeti i kulture, Poglavarstvu grada i Županiju Šibenskoj te ih potaknuti na pomoći i suradnju s Maticom hrvatskom jer svrha tribine i nije bila samo dati informaciju, nego informaciju učiniti učinkovitom. Uskoro će biti, istaknuto je na tribini, organizirana akcija prikupljanja knjiga za mlade karaševske naraštaje. Uspjeli tribine bio je stopostotan jer je jedan od nazočnih slušatelja bio i sin prvog hrvatskog učitelja — meščera, profesor Ante Mazalin koji je svojim izlaganjem podsjetio nazočne te im ispričao životni put hrvatskih učitelja. Profesor Sumić na kraju se zahvalio onima koji su pronašli malo vremena te pozorno saslušali ovaj složeni problem te prikazao dijapositive iz života tamošnjih Hrvata. Matica hrvatska i dalje će raditi ono što mora, a mora pomagati jer joj je to i prije bio glavni i osnovni cilj, a svi mi zajedno odgovorni smo prema svakom Hrvatu vani, kazao je Sumić te dodao kako Hrvati tamo nisu materijalno siromašni već samo duhovno i kulturno zapostavljeni i ukoliko se ne pronade uskoro bilo kakvo pametno rješenje karaševski Hrvati bit će, nažalost, samo manjina koja će se asimilirati s tamošnjim pučanstvom i tako izgubiti svoj pravi identitet.

Suzana BOJČIĆ

AKCIJA ŠIBENSKOG LISTA I MATICE HRVATSKE: TRAGOM HRVATSKIH MEŠČERA S JADRANA U RUMUNJSKOJ

(Samu dobar čovjek može biti dobar učitelj)

Prije više od pola stoljeća Školskom konvencijom Rumunjske i Kraljevine Jugoslavije došlo je 30 učitelja Srba i desetak učitelja Hrvata, od toga najviše sa sinjeg Jadranu. U hrvatska mesta Lupak, Ravnik, Vodnik, Klokočići, Nermet, Jabalčić, Rekaš i Karašević, zatomiši zov bura i bonaca stiglo je Šibenika Mate Mazalin i Mato Radović, iz Zadra Ante Maršan i Berislav Valjin s otoka Kali, iz Makarske Jozo Srzić, iz Igrana Srećko Morović, iz Rijeke Grga Čorić i Ivo Lukanić, iz Slavonije Viktor Hep i Mara Popović te Ivo Sitar iz Zagreba.

Ovaj tekst posvećen je dalmatinskim učiteljima (u jeziku karaševskih Hrvata meščer je učitelj, meščerica je učiteljica), istinskim zanesenicima i apostolima hrvatske narodne svijesti u dalekom rumunjskom Banatu.

Na raskriju putova iz Madarske, ka fantomskoj SRJ i našim sunarodnjacima u sedam karaševskih sela nalazi se Baja.

Franjevci poslige pola stoljeća ponovno u Baji

Vjetrovi totalitarnih diktatura minulih desetljeća ne mimođe ni Madarsku. Sukladno nametnutom svjetonazoru franjevačka crkva sv.

S vjenčanja u Klokočiću

APOSTOLI HRVATSKE NARODNE SVIJESTI

Antala t. sv. Ante u Baji djelomično bijaše preuređena za stanovanje i to poglavito vojnih časnika madarske vojske.

Iako je trećina stanovnika Baje hrvatskog podrijetla hrvatski jezik bijaše proganj iz škola, crkve, čitaonica, konfiscirana, slobodarska i narodna hrvatska svijest proganjana.

Padom berlinskog zida, odnosu su se počeli mijenjati, nepravde ispravljati.

Fra Ivica Alilović poslige pola stoljeća, a na molbu lokalnih Hrvata (šokaca i bunjevaca) i dozvolom provincijala, kao član franjevačke provincije „Bosne Srebrenice“ u travnju 1993. god. došao je u crkvu sv. Ante u Baji.

Fratar iz Busovače dolazi u Pramaljtor oko Uskrsa 1993. god. Odlučan je ustrajati u svojoj plemenitoj misiji usprkos posvemašnje duhovne pustoši uzrokovane polustoljetnom izolacijom i galopirajućoj asimilaciji.

Škake nedjelje fra Alilović služi sv. misu u Baji i Herceg-Santova, a u Dušnici ide jednom mjesечно. 5. XI. 1994. god. otvorena je, tj. vraćena u vlasništvo tamnošnjih Hrvata „Hrvatska čitaonica“ u Baji. 6. XI. osjećaju je opera prigodom svječanog otvorenja čitaonice gospovala s djelom „Družnjaca“ Josipa Andrića.

Bijahu to svijetli trenuci i veliki uspjeh domaćih pregalaca dr. Ivana Valića i Antona Mujića, dvojice ljudi koji neumorno ustrajavaju u borbi za očuvanje hrvatskog identiteta u bajskom trokutu.

„Nažalost, nemam pristupa ni osnovnim ni srednjim školama, tužno nastavlja fra Alilović jednostavno nitko nema potrebe za vjeroučajom na hrvatskom jeziku!“

Dok gledamo „Slikom na sliku“ hrvatski misjonar kazuje kako povezuje razasute ljudske otoke od Herceg-Santova, Baje, Kačmara, Gare, Čikirje, Bikića, Bač-Aljmaša, Dušnoka (Raci) Baškuta, St. Ištvana, Čavolja, Bat-Moštora, Nad-Baraša...

Apostol hrvatske riječi primjetit će kako su nas tudini uvijek dijelili na šokce, race, bunjevice... a ovi su svi bili „samo“ Hrvati.

— Pa među njima nema razlike, možda su bunjeviči malo veći „bećari“, a šokci odaniji radu i štedljiviji, ali to je relativno.

— U Santovu se na misi sakupio do 130 ljudi, a u Baji 60-80, ali „uvijek me obraduju neka nova mlada lica“.

Ivan Stagličić, lektor hrvatskog jezika u učiteljskoj školi prometejski ustrajava sa svojim 10-12 učenicima, koji su u Baji poželjeli učiti hrvatski jezik.

Baja je doista usputna postaja ka karaševskim Hrvatima u Rumunjskoj.

U čvrsti stisak desnice obećasmo skorij dolazak uz obavezno donošenje knjige iz stare domovine za „Hrvatsku čitaonicu“ u Baji. Doći će vrijeme, dat će Bog, čitat će se te knjige...

A da tada budimo djelatni u našoj strpljivosti. Prošlost nas obvezuje, sadašnjost opominje, a budućnost pripada onima koji ne optičaju ravnodušnost.

Sad kad imamo državu mi smo odgovorni prema našim kulturno i prosvjetno ugroženim sunarodnjacima. Onima u bajskom trokutu treba potpora iz domovine!

U Baji sam saznao da su srbo-jugoslavenske granice trenutno zatvorene za odrasle hrvatske državljane. Nekolicinu su vodili nekočliko sati na informativne razgovore i — vratili.

„Super“ diran polako klizi, vrijednost mu je 1.5 SD 1 DEM. Prosječna plaće su 150-200 DEM. Najunosniji posao je trgovina, socijalne razlike su sve veće, kao i nezadovoljstvo socijalno ugroženih slojeva, koje represivni i politički sustav ostavlja samo marmelade; konzerve i vino iz Moldavije... Ima struje, benzina i „kapitalističkih filmova“, tehničkih i modnih novotvorja. Svega ima ali nema leja, prije je bilo nelegalnom trgovinom i prodajom zvanom kršenje embarga.

Za 1 DEM dobije se i u banci u Rešici, koju inače drži veoma uspješan Hrvat iz Lupaka Ivan Birta, isto kaši i kod uličnih preprodavača 1260 leja. Ako putujete ka karaševskim selima iz Rešice (prije se zvala Rječica) opasnost vreba zbog velikih nanosa snijega i skliškog puta kod mjesta Borše, a i zbog voznog stanja rumunjskih autobusa.

Dobro došli u Lupak

Lupak je prva od tri župe u kojoj u karaševskom kraju već više od šest stoljeća dogovrjava hrvatska luč. Nekad se ovdje čula najčistija pučka ikavica-divica, ispod, vira, sikra, vrime, vinac, brig, nedila. Pivalo se „Pauovo kolovo“

Pode pau na politio — moj paune tamo gore niz primorje — moj paune (karaševski običaji)

A danas...

— Naš se život ne razlikuje bitno od života okolnih Rumunja, uvedi me u karaševsku svakodnevnicu moj domaćin, gospodin župnik iz Lupaka Marijan Tjinkul.

— Zahvaljujući dobivenim domovnicama i putovnicama ovdasni Hrvati odlati na rad u Hrvatsku i odatle donose teško zaradene develope.

Rijetke su obitelji iz kojih nitko nije otišao, ima već preko tisuću na radu u Hrvatskoj. Baj je da će se naša naselja gasiti, ako se u staroj domovini normalizira situacija.

Slijedit će sudbinu milijuna rumunjskih Njemačaka, koji se iselješi s predjedovskih ognjišta.

Ovog puta iz Rumunjske u Njemačku.

Najveći uzrok revolucije je prazan želudac,

a mirnih migracija — ekonomski probici.

Sada je ovdje „popularno“ biti Croat i mnogi bi to rado bili...

Mi smo opstali zato što smo ostali nepokolebljivi u vjeri i revni u pobožnosti, a i zato što se nismo ni s kim mijesili. Tude smo poštivali, a svoje čuvali i ljubili.

Bijegom ispred Tatara i Turaka, a pod Matdarima i Rumunjima majke su u zavjet ostavljale domaću hrvatsku rič.

Stoljećima su svake godine ljeti o duhovima i blagdanu Male Gospe u rujnu tri dana hođačstvile tisuće Hrvata u Mariju Radu, a za Petrov dan u Čiklovo. Trenutno u sve tri župe su župnici Hrvati podrijetlom iz sela Karaševa u Lupaku: gosp. Marijan Tjinkul, u Klokočiću Peter Dobro i Karaševu Đuređ Katić, a naši sunarodnjaci svećenici nalaze se i u Oršovi-Milja Sima: u Silindiji — Petar Stojanović i redovnik Nikola Lauš u Temišvaru.

Slatki bože pomozi mi!
Od čega moram bježati da mu mogu umaci, a za čim potrami, da ga mogu stići.
Što sam zamrsio, da mogu razmrsiti (Karaševska pučka predaja)

Ivica SUMIĆ

(Nastavlja se)

Hrvati iz Lupaka

U ZRCALU VREMENA

KRONIKA URBANE SVAKODNEVICE ŠIBENIKA

1952. – 1990.

PRVI TELEVIZIJSKI PRIJENOS

1957.
godina

Grad se prepoznae i po to-
mu kako njegovi građani
koriste javne površine. Sa
zgajnjavanjem gradske obale,
ljeti su građani obali počeli koristi-
ti za većnje šetalište i okuplja-
lište, što je s većim ili manjim in-
tenzitetom ostalo gradskom navadom do danas. «Novoizgrađena
gradska obala postala je, barem u ljetnoj sezoni, jedno od najposjećenijih mesta u gradu, naročito posjede zalaska sunca», piše u «Šibenkom listu» iz 1957. godine.

Željezne šine na obali

Međutim, šetnica na obali tek je jedan dio poslijeratnog «sred-
janja prostora na gradskoj obali
ili uz sam njen rub, jer natječaj za
idejno rješenje raspisan je još
1952. godine, a valjalo je ući u šezdesete da se napokon arti-
kulira prostor gdje se danas nalazi
zgrada «općine», hotel «Jadranski» i
kino «Šibenik». Sam projekt se
mjenja u nekoliko navrata, kao
što su i radovi više puta ambiciozno
započinjani, pa zatim prekidani:
«Poduzeće „Izgradnja“ je ponovo
pristupilo gradnji stambene
bloku na obali, koji će se sastojati
od šest zgrada. Jedna od tih
zgrada bit će hotel, druga kino,
a ostale četiri stambene zgrade.
Radovi su bili obustavljeni zbog
nepogodnosti terena za fundiraju-
će. Tako se čekalo dosta vremena,
ali stabilizacija tla nije uslijedila,
pa se pristupilo drugom metodi.
Na obali se zabijaju željezne šine
sve do čvrstog tla, na kojima će
počivati temelj. Najprije će biti iz-
gradene stambene zgrade, a za izgradnju hotela i kina za sada nedostaju sredstva». Nekoliko mje-
seci kasnije: «... ovih dana odobren
je kredit za nastavak radova na
dovršenju nove kino dvorane u novogradnji na Obali JRM. Nova
dvorana raspolagat će sa 400 sjedišta,
a u njoj će biti instalirana
moderna ventilacija». No i nakon
toga bilo je prekida i nastavaka rado-
va.

Godina 1957. ostat će uz ostalo
zapamćena i po nizu raspisanih
natječaja ili započetih radova, od
kojih je dio ostao riješen jedino u «papiratoj» fazi.

Šibenik će dobiti šest novih autobusa

«Dječji park s igraštem podiće
se na mjestu stare ribarice», a
zabilježeno je da će: «Šibenik
dobiti šest novih autobusa». Nad-
alje: «Kod novih stambenih naselja
u istočnom dijelu grada izvršit će se sprameksiranje svih ulica.
Usporedno s tim radovima izgradit će se dječja igrašta, a čitav okoliš će ozeleniti». Komunalna usta-
nova 'Put' započela je ovih dana s
radovima na uređenju nekih ulica
u gradu. Radovi se izvode u Ulici Zdravka Bege, Jurja Dalma-
tinca i Buti. Prije nego što započne
sprameksiranje uredit će se kanalizaciona mreža. Raspisano je i nekoliko natječaja: natječaj za
izgradnju prilaznih putova stambenog
naselja na Baldekinu, zatim natječaj za izgradnju skladišta za
voće i povrće u Ražinama, raspisani
je i natječaj za izgradnju veterinarske
stanice na predjelu Gvozdenova.

Uz to, Šibenčani su 1957. godine mogli pratiti prvi televizijski prijenos u svom gradu: «Na prijemu-
ku koji je izložen u Radiocentru, u Ulici 12. kolovoza 1941., u subotu poslijepodne je izvršen prvi te-
levizijski prijenos u Šibeniku. Gra-

- na obali se u zemlju zabijaju željezne šine sve do čvrstog tla, kako bi se stabiliziralo tlo
- sprameksiranje ulica u novim dijelovima grada
- planirano asfaltiranje ceste koja vodi od predjela »Krvavice« do središta Mandaline
- odobrena lokacija za zgradu Ferijalnog saveza na prostoru iza kuglane »Šubićevac«

Piše: Ivica POLJIČAK

dani su tom prilikom mogli pratiti dio programa talijanske TV mreže. Tada je pomalo začet i proces antenomanjke, kada je antena postala sastavnim dijelom gotovo svakog krova.

Elektično osvjetljenje na raskrižju

Donosimo još niz zanimljivih detalja iz urbane svakodnevice Šibenika 1957. godine, pri čemu se koristimo informacijama iz «Šibenskog lista». Na Baldekinu i Križu, uz nova stambena naselja još je bilo dosta slobodnog zemljišta za izgradnju kuće «u vlasništvu privatnika», a cijena se kretala od

300 do 1000 dinara po četvornom metru. «U utorak 28. svibnja otvorena je nova ribarnica čiji su radovi započeli otrag godinu dana. Radovi su se otegli zbog nedostatka izvjesnog materijala». Na red je došla i Mandalina: «Na području Mandaline pristupit će se nekim komunalnim radovima. Tako će se asfaltirati cesta koja vodi od predjela »Krvavica« do centra same Mandaline. Osim toga, izgradit će se nova kanalizacija, a na glavnim raskrsnicama postavit će se električno osvjetljenje».

Novi gradski predjeli počesto su bili i predjeli za imaginaciju: «U gradskom predjelu Baldekin podiće će se trokatna zgrada u kojoj će biti smješteni dački dom (...). Zgrada će posjedovati sve potrebne nusprostорије i suvremene sanitarni uređaji (...). U njenim prizemnim prostorijama predviđa se da će biti smještena čitaonica ili ljekarna. Početak gradnje očekuje se u mjesecu listopadu o.g. nakon što sve potrebne pripreme budu prethodno izvršene.» Spominjano je da Šibeniku neophodno treba galerija, što se ustalom i danas jednak tako, samo gotovo četadeset godina poslije, spominje. «U Šibeniku pored Gradske postoj i Naučna biblioteka. Ona sad djeđuje u sklopu Gradskog muzeja, ali će u dogledno vrijeme postati samostalna ustanova. Svojim odgovorima, motivirao me i za

Valja izdvojiti još nekoliko zanimljivosti: «Radovi na izgradnji ranjirne stanice na Ražinama se nastavljaju ubrzanim tempom». «Ovih dana odobren je kredit za izgradnju vinarskog podruma kapaciteta 250 vagona. Podrum će se izgraditi na terenu između Mandalinske i turističke ceste». Također je «definitivno određena izgradnja gradske klatnice u Ražinama nedaleko od novog skladišta voća i povrća». I na kraju: «Odobrena lokacija za zgradu ferijalnog saveza. Zgrada će se izgraditi na prostoru iza kuglane »Šubićevac«.

(Sljedeći nastavak: Novi gat ispred Kneževe palače)

PRISJEĆANJA

ZBOGOM, MOJ BRATE, ZBOGOM!

Prije nego smrtno počeli snimati, po Betini sam se propitao o najstarijim brodograditeljima, koji bi pred kamerom bez pripreme mogli kazivati o betinskoj brodogradnji iz davnine. Bio sam zadovoljan, jer sam ih pronašao čak nekoliko, a sretan, kad sam doznao da je osamdesetdevetogodišnji Ljubo Uroda Beninov još vitalan i razborit.

Bila je studen, a od Velebita pod bijelom kapom fukala je žestoka bura. Iza ugla, cvokotajući smrčekali da se on pojavi na klupi, u zavjetrini pod zidom uljare gdje se inače krate starački dani. Prželjkivao sam da bude sâm, kako nam tko ne bi pomršio račune i da uradimo sve kako smo i planirali. Pojavio se četvrti dan u niskoj putanji sunca, kad je sjena od kuća već zamjetno puzača ka onoj klupi. Sjeo je sâm, prekržio dlane preko bagulina i počeo zuriti u galebove na lukobranu, u brodovlje za rivom ili u daleke uspomene.

Po dogovoru s kamermanom, namjesto sam se da mu ne smetam i da mene ne bude u okularu, pa sam nedužna starca obasuo refilima pitanja. Odgovarao je mîrno, izravno i postupno o drvenoj floti koja mu je prošla kroz ruke. Ono što je govorio vidjeli ste na televiziji u filmu »Leute mögen pochtern«. Isto je u okviru plana za njegov kadar u tomu filmu o dva i pol stoljeća betinske brodogradnje. Svojim odgovorima, motivirao me i za

M. BASTIĆ

KRONIKA

Broj nezaposlenih u siječnju ove godine u Županiji Šibenskoj manji je za 0,2 posto u odnosu na prethodni mjesec. Trenutačno je Šibenskom Zavodu za zapošljavanje prijavljeno sedam i pol tisuća nezaposlenih djelatnika. Porast nezaposlenih zabilježen je među nekvalificiranim i kvalificiranim radnicima. Osjetno je smanjen broj nezaposlenih s višom i visokom stručnom spremom. Od ukupnog broja u siječnju prijavljenih nezaposlenih, dvije trećine ih je prethodno bilo u radnom odnosu.

Županijskom stožeru za skrb o invalidima domovinskog rata bit će iz županijskog proračuna uplaćeno oko sto tisuća kuna za kupnju jedne od parcele za gradnju kuća invalidima domovinskog rata. Do sada su u Šibeniku dvojice od petorice stopostotnih invalida domovinskog rata prihvatile da im Ministarstvo obrane izgradi kuću. Ostala trojica su odustala zbog toga što po postojećem zakonu kuća ne bi bila u njihovu vlasništву već bi je samo mogli koristiti za svog života. Novac za drugu parcelu, također u vi-

sini od sto tisuća kuna, bit će izdvojen iz gradskog proračuna. Pitanje je međutim hoće li novac koji će izdvojiti Grad i Županiju Šibensku biti dovođen. Invalidi domovinskog rata imaju po Zakonu pravo birati mjesto gdje će im biti izgrađena kuća. Jedan je izabrao Meterize, drugi Brodaricu. Problem je u tome što je cijena zemljišta na Brodarici znatno iznad onoga što Županija i Grad mogu osigurati.

Šibenski »Autotransport« od dana uvodi novu inozemnu autobusnu liniju za njemački grad Mannheim. Autobus za Mannheim polazi će svakog utorka iz Splita u deset sati dok će svakog poslijednjeg utorka u mjesecu prevoziti putnike i do Hamburga. Kako nam je kazao Zlatko Marušić, generalni ravnatelj ATP-a, namjerava je da se taj prijevoznik što više uključi u međunarodni promet jer su takve autobusne linije najrentabilnije. Uz tek uspostavljeni autobusnu liniju u vezu s Mannheim i Hamburg Šibenski »Autotransport« će dva puta tjedno prevoziti putnike do München, Ulma i Stuttgart.

Porez na tvrtku ribarima dopunci-
ma za prošlu godinu za sada nije mo-
guće uklunuti niti smanjiti, a iznosom
koji ribari uplate bit će pokrivene i njihove
obvezne plaćanja tog poreza za
ovu godinu. To je jedan od zaključaka
sastanke načelnika općina Tisno, Vodice,
Skradin i Primosten koji je od-
rđan u Tisnou u srijedu 15. veljače.
Riječ je o redovitim sastancima koji
se održavaju radi bolje međupo-
činske suradnje i rješavanja zajedničkih
problemova. Prema naputku Ministar-
stva zdravstva načelnici općina ras-
pravljali su i o smanjenju broja lje-
čenih timova i razine usluga u pri-
marnoj zaštiti do čega je došlo radi
provodenja mera racionalizacije.
U svakoj općini mors biti jedan lje-
čenički tim više od sada planiranog.
Smatraju da se to može finansirati
boljim gospodarenjem i raspodjelom
sredstava. Načelnici općina na sastanku
su zatražili i bolju suradnju i sudjelovanje
u radu Županijskog po-
glavarstva.

Članovi Odbora za obnovu Šibens-
kog kazališta, nakon poduze stanke
okupili su se na sastanku koji je od-
rđan u srijedu 15. veljače. Na sastanku
je dogovorenod da se sastav Odbora
obnovi, budući da mnogi članovi
više ne obnašaju funkciju po kojoj su
i postali članovi Odbora. Nove članove
predložili će župan Šibenski mr.
Peško Bubalo, te gradonačelnik Ante
Šupuk. Pripremila: Suzana BOJČIĆ

VATERPOLO

ODLUKA NATJECATELJSKE KOMISIJE NAKON PREKIDA PRVENSTVENE UTAKMICE U SPLITU

Disciplinski postupak protiv »Solarisa«

Natjecateljska komisija HVS na temelju svih izvješća službenih osoba s prvenstvene utakmice »Jadran-Eurosplit« — »Solaris« odigrane na bazenu Poljuda u Splitu, koja je 1 minuti i 52 sekunde prije kraja prekinuta pri rezultatu 12:11 u korist domaćina, te na temelju članka 91. Stavka 2 Pravila o vaterpolskom natjecanju utakmicu, registrirala je rezultatom 5:0 u korist splitskog »Jadran-Eurosplita«.

Međutim, disciplinski sudac Udruženja pravilnika Mladen Katunarić donio je odluku na temelju članka 67. Disciplinskog pravilnika HVS i izrekao suspenziju igraču »Solarisa« Ivici Perkovu koji je u Splitu iz gledališta pratio ovaj meč i nešportski se ponašao. Policajci su ga zbog toga udaljili iz gledališta i plivališta. Disciplinski sudac pokrenuo je disciplinski postupak protiv VK »Solaris«, predsjednika »Solarisa« Zorana Kneževića, trenera »Solarisa« Grge Rejne, opumnočenika »Solarisa« Marka Karadole i protiv svih igrača koji su nastupili na toj utakmici, a sve zbog prekršaja iz članaka 17., 20. i 21. Disciplinskog pravilnika. Svi navedeni dužni su u roku od tri dana dostaviti svoje izjave, a nakon toga disciplinski sudac donijet će konačnu odluku o kaznama.

Rade TRAVICA

MURTERSKA LIGA MALOG NOGOMETA

»ZLAK« ILI »ZAVRŠINJE«

Održano je četrnaesto kolo Općinske lige malog nogometnog otoka Murtera. »Zlak« je ostao u vodstvu, a slijedi ga momčad »Završinje« koja ima dva boda manje. Slijede ih Tišnjani i »Greenpeace«. Pirovački MS je peti, a »Sirena« je šesta. »Osnovci« su sa devetog skočili na sedmo mjesto. Betinjanini su osmi, a Jezera deveti. Posljednje mjesto ostalo je za »Lešinare« (na slici). »Nogometna liga« je Svetozar Tomas (Završinje) sa 17 postignutih pogodaka, a sustiže ga Božidar Ježina (Zlak) sa 13 zgoditaka.

Rezultati četrnaestog kola: Zlak — Sirena 3:0, Greenpeace — Lešinari 3:0, Tisno-Di Erre — Jazera 3:0, Završinje — MS 3:0, Osnovci — Studio 5:2.

LJESTVICA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1. ZLAK	14	10	1	3	49:13	+ 36	21														
2. ZAVRŠINJE	14	8	3	3	39:18	+ 21	19														
3. TISNO-DI ERRE	14	7	2	5	28:16	+ 12	16														
4. GREENPEACE	14	6	4	4	23:18	+ 5	16														
5. MS	13	6	2	5	22:17	+ 5	14														
6. SIRENA	14	5	3	6	31:33	- 2	13														
7. OSNOVCI	14	5	1	8	29:39	- 10	11														
8. STUDIO	14	5	1	8	24:42	- 18	11														
9. JEZERA	14	4	2	8	16:46	- 30	10														
10. LEŠINARI	13	3	1	9	22:41	- 19	7														

Parovi petnaestog kola (igra se 19. veljače): Greenpeace — Osnovci, Studio — Tisno-Di Erre, Zlak — Lešinari, MS — Sirena, Jezera — Završinje.

J. PAPEŠA

Rade TRAVICA

SPORTSKA MANIFESTACIJA NAJMLADIH

ŠPORTOM PROTIV DROGE

I Krešimirov grad Šibenik uključio se u akciju »Šport protiv droge«. Tako je u dvorani na Baldekinu održana revija najmladih športaša Dalmacije, a pokrovitelj manifestacije bio je Ured za kulturu, informiranje, šport i tehničku kulturu, zatim Savez športova Šibenik, Košarkaški savez Županije Šibenske i sportska dvorana. Glavni su pokretači bili Josip Slamić Primo i Tomislav Škarica. Nastupili su košarkaši Šibenika, Dalmagradnje i škola košarke »Skok Šut« koju vodi trener Tomislav Škarica. Svoje susrete odigrali su odbojkašice »Šibenika« i novoosnovani odbojkaški klub »Arka« iz Splita. Na kraju je odigran susret velikih rivala u malom nogometu između ekipa Varoša i Starog grada a potom je održano predavanje o borbi protiv droge.

R. TRAVICA

UKRATKO IZ ŠPORTA

Dobra gradnja »Dalmagradnje«

U 13. kolu prvenstva A-2 košarkaške lige — skupine jug, predstavnici KS »Šibenik« postigli su pobjede. Na paritetu Baldekinu košarkaši »Dalmagradnje« u derbiju visoko su pobijedili trogirske »Šibopromete« 87:69 (35:35), dok su košarkaši darskih DOŠK-Zorača Trade dobili dva boda nakon odustajanja mostarskog Zrinskih Sokol sa 2:0, ali su izvan konkurenčije odigrali susret sa Šibenikom II i pobijedili sa 77:75. Poslije ovog kola »Dalmagradnja« nalazi se na drugom mjestu sa 21 bodom, dok se DOŠK-ZT nalazi na posljednjem mjestu sa 15 osvojenih bodova. U sljedećem kolu DOŠK-ZT gostuje u Dubrovniku gdje se sastaje sa košarkašima Konavala. »Dalmagradnja« je u ovom kolu slobodna.

Prekid susreta

U 12. kolu prvenstva Druga kuglaške lige skupine jug susret između Omiša i Šubićevca, što se igrao u Omišu, prekinut je nakon prve ruke bacanja radi kvara na automatskoj kuglioni. Poslije ovoga kola Šubićevac se nalazi na posljednjem mjestu, a u sljedećem kolu sastaje se s kuglačima Tučepa koji se nalaze na prvom mjestu. Susret se igra na kuglioni Šubićevac.

Derbi na Baldekinu

Na startu prvenstva I-B košarkaške lige sjeverne skupine već na startu igra se derbi i to na Baldekinu. U ovom susretu sastaju se košarkaši Šibenskog »Ligošpeda« i stankovske Croatie. Susret se igra 19. veljače s početkom u 14 sati, dok se u drugom susretu sastaju u Zadru domaće Jazine i košarkaši Novigrada.

Novac za šport

Na posljednjoj sjednici Poglavarstvo općine Vodice donijelo je plan raspoređujući sredstava iz proračuna za športske klubove. Tako su od športskih klubova po 70 tisuća kuna dobili HNK Vodice i RK Olimpija, 50 tisuća kuna dodijeljeno je jedriličarskom klubu, 10 tisuća kuna predviđeno je za HNK Mladost iz Tribunja, te po 5 tisuća kuna za bočarske klubove Vodice i Čiste Velike. Posljednjih 15 tisuća kuna namijenjeno je zdravstvenoj zaštiti športaša i to njihovim liječničkim pregleđima. Međutim, ovako raspoređena sredstva prenositi će se na račune navedenih klubova mjesечно, a sve zavisi od ostvarenog proračuna. R.T.

ŽUPANIJSKI VREMENOV: VELJAČA 1965. GODINE

MIŠO JE POČEO PJEVATI U ZRENJANINU

«Kad ističemo zadatke školske organizacije Saveza omladine, onda smo dužni neglasiti i pozvati oportunitizma kod jednog dijela omladine i takve pojave bi trebale više zabrinjavati rukovodstvo Saveza omladine. Nije riječ da primijetili? Osobni automobili ŠI, ST, ZG i tako dalje, broj taj i taj, dobro je crvenu, umjesto uobičajene bijele tablice. Šta to znači? Kakva je to diferencijacija? Automobili s crvenom tablom su društveno vlasništvo.»

Dopisnik iz Drniša, marljivi Josip Zagorac, razgovarao je s Momčilom Kovačevićem, tokarom u drniškom poduzeću Transremont, inače, aktivnim nogometništem, i što je najznačajnije, delegatom na V. kongresu Saveza komunista Hrvatske. Na pitanje o kojim bi »društvenim problemima« trebalo govoriti na petom kongresu Saveza komunista Hrvatske, Momčilo Kovačević odgovara: »U prvom redu trebalo bi govoriti o vrlo slaboj i nerazvijenoj materijalnoj bazi našega zaostalog područja koje je bremenito raznim protivjećnostima i obiluje mnogim negativnim pojavama. Da nabrojim samo najuočljivije: tendencije za birokratizacijom, prikrivena borba za položaje, pojave samovolje, lakaštva, familijarnosti. Druge manje uočljive i bezopasnije da ne spominjem.«

O tome kako se radi i privreduje u poduzeću »Dane Rončević«,

u privrednoj rubrici šibenskog glasila, piše Joško Čelar, i nakon konstatacije da se poduzeće specijaliziralo u izradi vinarske opreme kao jedino takvo poduzeće u zemlji. Ta se oprema dosad uvozila iz Italije i Francuske», napominje da je jedini način da se ta radna organizacija proširi — preseljenje na mjesto ranijeg rezalista »Slobodne plovilice«. O izradi stativa radnih organizacija veoma studiozno razglaba Boris Kale, dok o društvenom standardu u komuni Šibenik piše Josip Jakovljević. Čitamo: »Pretprije godine izgrađeno je više od 350 stanova, a lanske godine ključeve za useljenje u nove stanove dobio je oko 250 porodica.«

Sređišnje područje dobro je zastupljeno u listu. Tako, na primjer Josip Zagorac javlja o upravo održanoj izvanrednoj konferenciji SK Drniš (bili su prisutni Draško Jurčić i Jure Frančević), a poslije veoma sadržajne diskusije (Tomo Andabaka, Boško Lilić, Nikica Miodrag, Gojko Čupić, Marko Pavković, Pajo Đelalić, Mile Lovrić, Smiljan Reljić i Dušan Kunac) izabrani su delegati za peti kongres Saveza komunista Hrvatske (Momčilo Kovačević, Nikica Miodrag, Ivan Jurčić i Marija Radas), te delegati za Kotarsku konferenciju Saveza komunista — to su: Stipe Brkulj, Ivica Pamuković, Ante Ožegović, Ante Širinčić i Dara Đaković. Dopisom iz Kistanja javio se

Boško Pekić, koji piše o zaboravljenom Domu kulture: »Prava slika sadašnjeg stanja doma je slijedča: krov je srušen, kiša prodire gdje hoće, zidovi su uprošteni, plafoni, stolarija i podovi — sve istrušlo. Jednom riječju, zgrada nije više ni za kakvu upotrebu.« O mogućnostima razvoja šibenskog arhipelaga nastavlja pisati Ante Kale (obradio je trase napretka otoka Zlarina i Krapnje), a bilješku pod naslovom »Od Martinske do Murteri i natrag« tiska Omer Jureta. On, među ostalim, piše: »Zašto se Murteranini tuže na autobusni saobraćaj? Bit ćemo konkretni: Murterani su za novi most u Tijesnome, za kakvo-tako sklonište od kiše i vjetra na Martinskij i, naravno, za veći broj linija za otok. Vrijeme je, drugovi u Općini, da razmislite o ovim prijedlozima. Kada je već brod ukinut, osigurajte dobar cestovni saobraćaj.«

U kulturnoj rubrici »Šibenskog lista« Josip Grbelj objelodanjuje članak pod naslovom »Glas koji će uspeti« — radi se o razgovoru s Mišom Kovačem. Na pitanje kako je počeo pjevati, Mišo je odgovorio: »Bilo je to u Zrenjaninu 1962. godine — postao sam pobjednik JNA u pjevanju. Zatim sam kao vojnik pobijedio na takmičenju amatera u Beogradu. Poslije vojske pjevao sam u baru »Topčider-ska noć«, zatim u hotelu »Metropol«. Pa, eto, snimio sam u listopadu

du prvu svoju ploču s pjesmama 'Ti si bila dio svijeta' i 'Ne mogu prestati da te volim', za koju sam njezi sam napisao. Ploča se pojavila u prodaji prije dvadesetak dana i prva naklada od 8000 komada već je rasprodana, tako da će uskoro izći i druga.«

O novoj organizaciji kazališne scene piše Asja Marotti, tu je osvrt na izvedbu komada »Budilnik« spisatelja Vlade Bulatovića. Režiju tog komada imao je Drago Melić, scenografija je djelo Branka Friganovića, a uloge su tumačili Jere Marinov, Nada Jurić, Milivoj Jovanović, Branko Sruk, Darija Jurković, Ante Brešan i Milena Lakić.

U športskoj rubrici lista objavljeno je da je NK »Šibenik«, pripremajući se za nastavak prvenstva u drugoligaškom društву, gostovao u Zadru i pobijedio istomenu momčad. »Šibenik« je nastupio u sastavu Širković, Grgić, Friganović, Šupe, Miljević, Stošić, Matrenić, Grubić (Nlinić), Orošnjak, Marinić i Perasović, strijelci su bili Orošnjak, Miljević i Širković. Naišlozimo i na razgovor što ga je Dragan Korda imao s Miljanom Miljanjićem, trenerom omladinske nogometne reprezentacije Jugoslavije. Zabilježeno je i to da će u Šibeniku gostovati PC »Kamfenberg« u kojem igrat i Bernard Vučić. (Nastavljiva se)

J. VESELIĆ

OD SUBOTE DO SUBOTE

Od događanja, zanimljivih za žitelje Županije Šibenske tijekom tjedna pred nama, izdvojili smo:

Subota, 18. 2. 1995.

— u Skradinu, s početkom u 15 sati, ispred kuće Sladića kreće „Karnevalska fešta“ koja će kulminirati „Plesom maškara“ u restoranu skradinske ACY marine.

— nakon prigodnog karnevalskog programa, u Primoštenu, s početkom u 21 sat održat će se „Bal maskara“. Uz tombolu, zabavne igre, duo „Aljo i Dok“ — prisutne će zabavljati orkestar „Berekini“.

Četvrtak, 23. 2. 1995.

— u „Krešimirovu domu“, s početkom u 19 sati, održat će se javna tribina na kojoj će biti predstavljen Nacrt izmjenjene provedbenog urbanističkog plana lučke-pretovarne zone Šibenik.

Petak, 24. 2. 1995.

— u „Krešimirovu domu“, s početkom u 18.30 sati, najavljenja je javna tribina šibenskog ogranka HSS-a.

Tijekom čitavog tjedna primaju se prijave mladih talenata (od 6 do 14 godina starosti) u Centru za kulturu. Nakon audicije, najbolji recitatori, pjesnici, imitatori itd. dobit će posebnu priliku u priredbi „Pokaži što znaš '95“.

A od 21. 2. 1995. (ponedjeljak).

nizom priredbi po školama, u našem gradu gostuje humanist, pantomimičar i redoviti gost „Dječjeg festivala“ PATRICK LORIOT, iz Passano del Grappa u Italiji. Nastup tog umjetnika Šibenčani će imati prilike vidjeti tek u sklopu programa velikog dječjeg festivalskog „Krabuljnog plesa“ što će se održati 26. 2. 1995. (nedjelja) u sportskoj dvorani „Baldekin“, s početkom u 17 sati.

J.P.

FOTO JULIJA

ekspresso
izrađuje
fotografije za
dokumente

Foto »Julija«
Ul. B. Petranovića 6
ŠIBENIK
Tel. 059/34-633

MALI OGLASI TEL. 35-600

PRODAJEM jednosobni stan s dnevnim boravkom površine 43,40 četvorna metra u crvenom neboderu na petom katu. Informacije na telefon 051/267-560, poslijepodne 16 sati i 051/213-836 do 16 sati.

MIJENJAM teren sa sredenom dokumentacijom za stan ili stariju kuću u gradu. Ponude na telefon 23-601.

PRODAJEM 18000 četvornih metara terena u kanalu, uz more u uvali Škrile. Za informacije nazvati 059/(022)34-282.

TRAVAR prodaje ljekovite biljne masti za liječenje hemeroida, upala sinusa, psorijaze, reumatičkih upala po povoljnoj cijeni. Telefon: 051/811-782.

»ARTA« p.o. ZADAR TRAŽI TERENSKE KOMERCIJALISTE

ZA PODRUČJE: ZADARSKO-KNINSKE

ŽUPANIJE
ŠIBENSKO-ŽUPANIJE
SENJ, RAB, PAG

— 1 IZVRŠITELJ
— 1 IZVRŠITELJ
— 1 IZVRŠITELJ

Nudimo mogućnost za dulji rad i dobru zaradu. Očekujemo da imate osobni automobil i vozacku iskaznicu, da ste komunikativni, samosvesni i radni. Ponude na adresu tvrtke: »ARTA« p.o. Zadar, Don Ive Prodana 4 tel/fax: 023/433-384.

ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

SLOBODNA RADNA MJESTA

•FIT « ŠIBENIK

— ČUVAR — 20 izvršitelja na neodređeno vrijeme
— NSS osnovna škola

ROK OGLASA: 22. 2. 1995.

•STROJOREMONT« Slavonski Brod, Lička 31

— ZAVARIVAČ — 20 izvršitelja na neodređeno vrijeme
(na terenu) — NKV, PKV, KV zavarivač

ROK OGLASA: 23. 2. 1995.

•STRIKOMAN FILLA« s.p.o. Vodice

— SLASTIČAR — 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme
— KV slastičar

— 12 mjeseci radnog iskustva

ROK OGLASA: 23. 2. 1995.

•FRANKO« sam.trg.radnja ŠIBENIK

— PRODAVAČ — 3 izvrš. na neodređeno vrijeme
— KV prodača

ROK OGLASA: 19. 2. 1995.

OSNOVNA ŠKOLA VIDICI

— UČITELJ RAZREDNE NASTAVE — 1. izvrš. na određ. vrijeme
— SPREMAČICA — 1. izvrš. na neodređeno vrijeme

osnovna škola

ROK OGLASA: 18. 2. 1995.

•STRIKOMAN FILLA« s.p.o.

Vodice

— PEKAR — 2 izvrš. na neodređeno vrijeme

KV pekar

— TEHNOLOG — 1 izvrš. na neodređeno vrijeme
tehnološki fakultet

— DIPL. PRAVNIK — 1 izvrš. na određ. — pripravnik
VSS pravni fakultet

— ČISTAČICA — 1 izvrš. na neodređeno vrijeme

osnovna škola, 12 mjeseci

radnog iskustva

ROK OGLASA: 21. 2. 1995.

•ŽERAVICA PEĆI«

Petra Grubišića 21

ŠIBENIK

— 1 izvrš. na neodređeno vrijeme

— KV PEKAR

ROK OGLASA: 21. 2. 1995.

•SALONACOOP ŠIBENIK« d.o.o.

Brodarica bb, Šibenik

— PRODAVAČ — 4 izvrš. na neodređeno vrijeme

KV prodača

ROK OGLASA: 21. 2. 1995.

•VRILLO« d.o.o.

javno komunalno poduzeće

PIROVAC

— DIREKTOR PODUZEĆA — 1 izvrš. na neodređeno vrijeme

VŠS, 12 mjeseci radnog iskustva

(Mjesto rada Tisno)

ROK OGLASA: 21. 2. 1995.

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

Dobili kćer: Ivica i Monika Periša, Franjo i Jelena Obratov, Boško i Jadranka Burazer, Jere i Marija Vodera, Lucijan i Vedrana Alviž, Ante i Marina Filipović-Grčić, Andrija i Svetlana Pulić, Edi i Jasmina Kulurić, Miloš Čenić i Vladimir Cvitanović-Čenić, Gojmir i Vinka Durmanić.

Dobili sina: Nikola Kendeš i Đermilije Tahiri, Nue i Jozefina Kajtazi, Stipe i Milena Maričić, Željko i Ivana Milić, Ivan i Sandra Bunikić, Ante i Nikolina Ercegović, Ivan i Olga Turčinov, Željko i Sandra Jakoliš, Dinko i Hajdi Perica.

VJENČANI

Zdenka Juras i Tomislav Banovac, Nevenka Kursar i Zoran Grbelja, Marina Banovac i Goran Belaković, Ivana Dugeč i Ivica Brnadić, Gordana Čude i Ljubomir Jurin.

UMRLI

Marija Kardum (69), Mane Hinić (64), Kata Režić (82), Ivan Bagić (88), Ana Crnjak (89), Josip Burić (61), Ivan Labor (85), Ruža Burić (70), Ante Rodin (70), Mate Perica (60), Ivo Grgurica (71), Matija Aras (86), Mate Mijat (86), Dragutin Skračić (62), Ružica Mujezin (65).

ZAHVALA

Navršilo se 40 dana od smrti našeg supruga, oca i djeda

Ante-Tonča Belamarić

U nemogućnosti da pojedinačno zahvalimo svima koji su nam mogli u najtežim trenucima to činimo ovim putem.

Bolest našeg pokojnika bila je mučna i dugotrajna.

Dr. Vinko Batinić i osoblje Neurološkog odjela učinili su sve da bolesniku olakšaju patnje, uložili nadljudske napore da ga vrate normalnom životu, a nama njegovoj obitelji pružili prijateljsku ruku utjehe.

Ostajemo dužni zahvalnost dr. Čariću i njegovim suradnicima koji su sve pokušavali da našem bolesniku produže život.

Posebno zahvalnost dugujemo gđi Mirandi, učenici našeg dida Tonča. Ona je bila uz njega kada name to nije bilo moguće i tokom punih devet mjeseci spremnošću, ljubaznošću, pozrtvovanjem ublažavala njegove patnje. Hvala našoj susjedi Mladinku, koja nam je priskala u pomoći.

Naš rođak Darko Čokrić, pomočao nam je u najtežim trenucima i to mu nikad nećemo zaboraviti. Don Vojku Devetku, fra Ante Marasoviću, don Antu Lovriću-Caparinu, svećenicima Gospe van Grada, velika hvala jer su našem pokojniku i nama donijeli mir.

Toplo zahvaljujemo svima koji su našeg supruga, oca i djeda ispratili do vječnog počivališta, onima koji su njegov grob okitili cvijećem, a nama usmeno ili pisano uputili riječi utjehe.

Hvala gđi Jordanki Grubač na toplici »In memoriam«.

Hvala svim našim Šibenčanima, koji će svoga štoru Tonču zadržati u topnom sjećanju.

Obitelj Belamarić

REGISTAR BLAGAJNE

TOWA
SHARP
CANON
DIGITRON
OLIVETTI
PANASONIC
VAGE - ZAGREB

SERVIS
SAVJETI
PRODAJА
INSTALIRANJE
GARANCIJA

KALKULATORI, TELEFONI,
FOTOKOPIRNI APARATI,
TELEFAKSI, PC KASE
PC RAČUNALA
PC KOMPONENTE
HARDWARE - SOFTWARE

PROGRAMI: trgovina na veliko, trgovina na malo, knjigovodstvo, programi za videoteke, biblioteke i škole. Burza roba, praćenje i planiranje proizvodnje.

Sve vrste vrpca i traka za kalkulator, pišeće strojeve i registar blagajne po povoljnim cijenama.

neonske lampe, sijalice, izrada električnih instalacija...

papirna galerterija

OBRATITE SE S POVJERENJEM!

INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK

OSNIVAČ:
Županijska skupština Županije Šibenske
IZDAVAČ:
Novinski-izdavačka i radijsko-difuzna organizacija Informativni centar
V.d. upravitelja Informativnog centra: Stjepan BARANOVIĆ
Ureduje redakcijski kolegij:

Duro BEĆIR, Katarina RUĐAN, Ivan BURIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ
Odgovorni urednik »Šibenskog lista«: Ivan BURIĆ
Uredništvo: Ulica Božidar Petra Petronovića 3, Šibenik
TELEFONI: centrala: 35-510, direktor 33-999, studio i režija Radio-Šibenika 36-999

i 39-666, računovodstvo 33-227. Telefaks: 35-600
PRETPLATA na list: za tri mjeseca 18, za šest mjeseci 36, za godinu dana 72 kune. Za inozemstvo dvostruko. Žiro račun: 36400-603-978 kod ZAP Šibenik
Rješenjem Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1/92-01.
Šibenski list osloboden je osnovnog poreza na promet

OGLASI: 1 cm/1 stupac 2 DEM u protuvrijednosti kuće na dan fakturiranja. Mali oglasi, obavijesti gradana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenicom
TISAK: »Slobodna Dalmacija — Novine« d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

PRIPREME ZA PROSLAVU 150. OBLJETNICE OSNUTKA

Darko Gulin je predsjednik Šibenske Narodne glazbe, a dr. Miro Županović njegov zamjenik — odlučili su glazbati na godišnjoj skupštini društva, dajući gotovo jednoglasno povjerenje svojim čelnicima i u narednom, dvogodišnjem mandatu. Šibenska Narodna glazba u minulim je godinama najviše nastupala kao službeni orkestar Policijske uprave i 113. brigade HV, a zbog stalnih napada na grad bilo je dosta prekida u redovitom vježbanju i pripremanju zahtjevnijih koncertnih programa. K tome, doista je glazbeniku bilo izravno uključeno u rat, na prvim crtama bojišnice, ali sa i u takvim prilikama bilježi uspješni nastupi. Lani, na Policijskim sportskim igrama u Zagrebu, ŠNG je, nastupajući u odori policije, ispred predsjednika Tuđmana i državnoga vrha, zamijenila profesionalni orkestar HV, a nešto kasnije, u Zaboku, na natjecanju amaterskih limenih orkestara Hrvatske, u kvalitetnoj konkurenciji osvojila zamjetno mjesto.

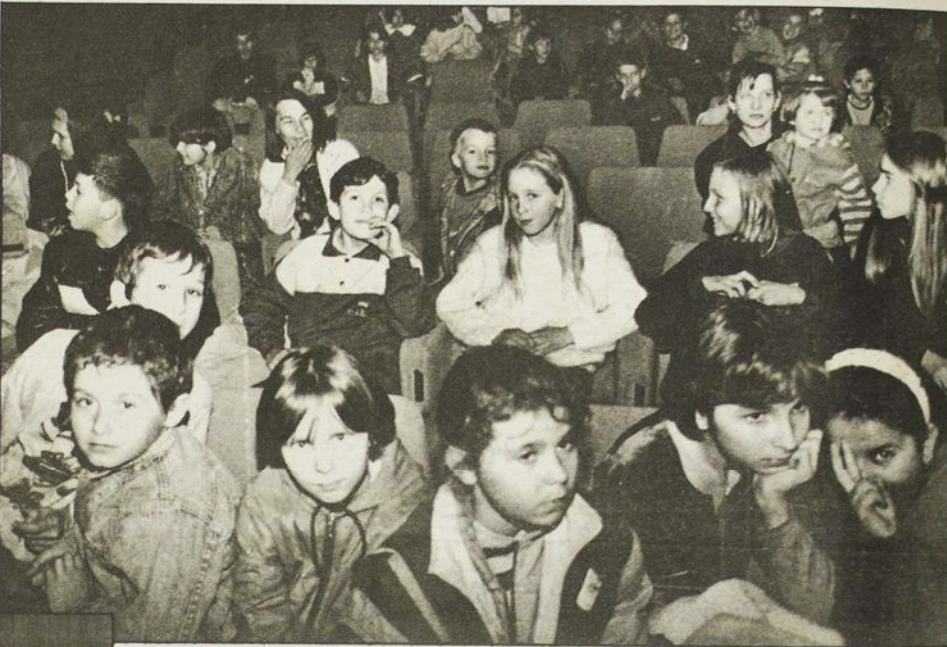
Kako je naglasio Darko Gulin, Glazba će se u narednom vremenu pripremati za sve-

čano obilježavanje 150. godina osnutka, pa će do 1998. — kada će proslaviti jubilej, biti izdana i monografija Glazbe, a planiraju se i turneve poput one u Francuskoj, zakazane za srpanj ove godine. Međutim, najstarije Šibensko društvo i Glazba s najstarijim statutom od svih postojećih u Hrvatskoj, napisanim još 1848., ima velike probleme s glazbalima. Instrumenti čeških proizvođača kao jedini u Glazbi, najstariji su u Europi — kazao je maestro Petar Škarica. Šibenska Narodna glazba već dvanaest godina nije kupila niti jedan novi instrument, a postojećima je vijek već prošao, pa je Škarica na godišnjoj skupštini ŠNG predložio pokretanje akcije »Jedna radnja — jedan instrument«. Prema toj zamisli, svako poduzeće u Šibeniku koje posluje dobro, kao i obrtničke radnje, prijatelji Šibenika u Hrvatskoj i inozemstvu, mogli bi, poklanjajući Šibenskoj narodnoj glazbi po jedan instrument, stvoriti podnošljivije uvjete rada i tako pružiti mogućnost kvalitetnog udržavanja ovoga orkestra — prediožio je Petar Škarica.

B.P.

UZ VALENTINOVO

SVETI NAS VALENTIN MOŽE VRATITI

— Hoćemo II sljedeće Valentino dočekati u svojim kućama?

J oš je jedno Valentino iza nas. Zaljubljeni su ga dočekali, a kako bi drugčije negoli zaljubljeno, a oni koji do tada nisu bili opijeni ljubavlju, možda su se baš toga dana zaljubili i poklonili prvi cvjetak dragoj osobi. Bilo kako bilo i ovo Valentino proslavljen je veselo svuda pa tako i na području naše županije. Dječje Valentino proslavljen je u Krešimirovom domu, a za djecu su ga pripremili Društvo »Naša djeca« i aktiv učitelja hrvatskoga jezika te učenici Glazbene škole. Mladi i talentirani Šibenčani recitirali su pjesme dječjih pjesnika koji su pisali o ljubavi, ali su šibenski osnovci recitirali i svoje vlastite ljubavne pjesme. U športskoj dvorani na Baldekinu održana je središnja proslava Valentina gdje su se mladi zaljubljeni Šibenčani, po svemu sudeći dobro zabavljali u dance ritmu poznatih lica hrvatske glazbene estrade. Uz Kasandru, Senu M. Simpliciju i druge umjetnike vrijeme je brzo prolejelo. Pjevalo se plesalo i voljelo do kasno u noć.

Ove godine svoje prvo Valentino proslavili su i prognanici u prognanicom naselju Solaris. Velike i male zaljubljene prognanice u hotelu »Ivan« zabavljalo je kulturno-umjetničko društvo »Zora« iz Betine. Uz

ljubavi, pjesništvo, folklorna izvorna kola, moderne plesove i modnu reviju mali proganici proslavili su kao i većina svojih vršnjaka Valentino o kojem su morali priznati puno toga i znali. Neki od tih mališana rekli su da bi sljedeće Valentino trebalo donijeti malo više

Suzana BOJIĆ
Snimili: Josko ČELAR
Wilson POLIC

Mali Betinjani izvode spletnje narodnih kola

Oduševljeni, raspevani i zaljubljeni Šibenčani na parketu športske dvorane uživaju u dance glazbi

Simplicija: Zaljubljeni ruke gore! Ova noć je samo naša